

Teksten bij de uitvaart

E.H. Staf Schreurs

Pastoor-moderator Federatie Neerpelt
Schoolpastor Sint-Jansberg Maaseik

FEDERATIE NEERPELT
Boseind | Grote Heide | Herent | Sint-Huibrechts-Lille

Katholieke Scholengemeenschap
Harlindis en Relindis

Pastorijstraat 4
3910 Neerpelt
IBAN: BE95 0631 4561 8758

011/64.11.19 0495/87.27.48
stafschreurs@hotmail.com
BIC: GKCCBEBB

INHOUD

Praktische informatie

A. Verwelkoming

B. Lichtritus

C Gebed om vergeving (kort)

D Gebed om vergeving (lang)

E. Openingsgebed

F. Eerste lezing

G. Evangelie

H Begin + slot van voorbede

Intenties voorbede

I. Gebed over de gaven

J. Bezinningsteksten

K. Gebed na de communie

A. : **Verwelkoming** door de voorganger

1.

Ik wil u allen welkom heten, zeggen dat het goed is dat u gekomen bent, dat u in deze jachtige tijd, tijd gemaakt hebt om hier samen te zijn rond **N....** hier voor het laatst in ons midden. Het is goed om uw waardering en genegenheid uit te drukken voor het leven van **N....** (kort, in menselijke ogen). Het is goed om voor de familie een troost te zijn en uit te drukken hoe nodig wij elkaar hebben om dit leed te dragen. De teksten van deze uitvaartdienst zijn gekozen door familieleden. Ik wil u uitnodigen u door dit afscheid van **N....** , door deze eucharistie te laten aanspreken.

2.

Ik wil u welkom heten in dit uur van droefheid, van hoop en gebed. Welkom aan de familie van **N....** en u allen die gekomen zijn om hen nabij te zijn in dit uur van afscheid.

Om **N....** zijn we hier samen, om **hem / haar** uitgeleide te doen. En uitgeleide doen we **hem / haar** met licht van Pasen, Licht van leven over grenzen van dood en duisternis heen. Wie in dienstbaarheid **zijn / haar** leven ter beschikking heeft gesteld, zegt het evangelie, zal leven vinden.

3.

Dierbare familieleden, dierbare vrienden, wij zijn hier samengekomen om afscheid te nemen van iemand die ons dierbaar is, van iemand met wie wij bevriend waren, van iemand die hier in ons midden leefde. Ons gelovig samenzijn op dit ogenblik wil een uiting zijn van dankbaarheid voor het leven van **N....** In stil gebed willen wij **zijn / haar** leven neerleggen in Gods vaderhanden.

Laat ons het woord van God beluisteren, zoekend naar de zin van leven en sterven, van sterven en leven. Laat de Geest van Christus hier in ons midden zijn nu wij eucharistie gaan vieren.

Wij hebben God, wij hebben elkaar brood-nodig. Wij laten elkaar niet alleen, vooral niet in verdriet en leed. Wij danken u allen omdat gij daartoe naar hier gekomen zijt.

4.

Wij zijn allemaal zoekende gelovigen, zoekende mensen. Ieder van ons is geraakt door het sterven van **N....** Gevoelens van verdriet, pijnlijke en mooie herinneringen aan **N....**, gevoelens van dankbaarheid, van twijfels en opstandigheid wellicht. Het mag van onze God. Zo staan wij hier voor Hem: met onze vragen en de verscheurdheid van ons hart. Samen willen wij in dit uur bidden, luisteren en zingen tot Hem die groter is dan ons hart en tot wie wij bidden: "Al moet ik het duister in van de dood, ik ben niet angstig, U bent toch altijd bij mij." (Psalm 23,8)

5.

Vandaag zijn we samengekomen, omdat het niet anders kan, omdat **N....** die ons zo nabij, zo dierbaar was, (veel te vroeg) van ons is heengegaan. We zijn samengekomen om, in verdriet en pijn, afscheid te nemen, maar ook om te danken. Danken voor het leven van **N....**, voor de jaren die **hij / zij** bij ons is geweest, voor wat **hij / zij** voor ons heeft betekend en zal blijven betekenen. We zijn ook gekomen om samen te bidden, om ons geloof uit te spreken dat de dood niet het einde is. Gelovig sterven is afscheid nemen van de tijd, niet van het leven, is het ene mysterie verlaten om het andere in te gaan, is op het woord van Jezus, de hoop verwisselen voor de zekerheid dat God liefde is.

6.

Het overlijden van **N....** brengt ons vandaag hier samen. Van overal vandaan zijn wij naar hier gekomen om afscheid te nemen van een dierbare. Het is maar moeilijk te aanvaarden dat wij alleen verder moeten zonder **hem / haar**. Er was nog zoveel te bepraten, nog zoveel te doen. Proberen wij in deze viering woorden van troost en kracht te ervaren. Houden wij **N....** voor ogen: zoals **hij / zij** was in leven, hoe **hij / zij** zal blijven in onze herinnering. Moge ons geloof in Jezus Christus ons sterken dit verlies te verwerken, hopen op de dag dat wij met elkaar verenigd zullen zijn bij God, onze Heer, op wie wij ons vertrouwen hebben gesteld.

7. (voor een jong persoon)

"Wij rouwen om de mens die wij verloren: niemand kent ons diep en groot verdriet" In dit uur van droefheid willen wij u welkom heten : familieleden, geburen, vele vrienden en kennissen. Wie je ook bent : wij zijn allen diep getroffen door dit sterven. Afscheid nemen is in dit ogenblik moeilijk en zwaar omdat **hij / zij** nog zo jong is, omdat **hij / zij** nog zoveel van het leven te verwachten had, omdat **hij / zij** er nog zo hard nodig was. Het leed dat we voelen is niet uit te spreken. Het is alleen maar zwijgen. Stil zijn bij de familieleden, stil zijn bij de vele vrienden. De eigen pijn en de eigen verlorenheid voelen. Met eerbied het lijden van elkaar proberen te dragen. Rijke en mooie herinneringen aan **N....** komen steeds levendig voor onze geest. We ontdekken zovele facetten van **zijn / haar** leven als een kostbaar geschenk. In onze droefheid leggen we stukken van ons geloof bijeen over de gekruisigde Jezus, over de verrijzenis van de Heer. Beginnen we deze viering met het kruisteken, teken dat we samen zijn in de naam van de Vader, de Zoon en de H. Geest

8.

Welkom in deze kerk in de naam van de Vader en de Zoon en de H. Geest. De dood van **N....** laat ons voelen hoe broos en kwetsbaar wij mensen zijn, onbeschut en machteloos tegenover de dood. Tegelijk ervaren we in deze dagen, wat mensen voor elkaar kunnen betekenen aan steun, kracht en troost, in stille aanwezigheid, in het herinneren van verhalen, gebeurtenissen, in een helpende hand bij wat gedaan moet worden. Zo leven wij niet geheel en al onbeschut, zo zijn wij niet helemaal dakloos, zo is God rondom ons aanwezig, mogen wij voortleven in zijn schaduw.

9.

Beste familie en vrienden hier verenigd rondom **N....** om afscheid van **hem / haar** te nemen, ik begroet u met eerbied en met medeleven. Laten wij (het lichaam van) **N....**, nu zo stil en vol berusting geworden, samen begroeten met een ogenblik van stilte. Dat doen we in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest. AMEN

STILTE

Wanneer iemand in ons midden sterft valt er een schaduw, onafwendbaar. Onze woorden verstommen, ons geluk verstilt. In dit uur van afscheid willen wij opzien naar Hem die aanvang is van alle leven en ook toekomst zonder einde. En laten wij **N....**, in wiens ogen het levenslicht nu gebroken is gelovig uit handen geven en **N....** toevertrouwen aan het volle licht.

10.

Goede ouders, familieleden en allen die door uw aanwezigheid blijk geven van uw medeleven, wij willen in deze eucharistieviering troost zoeken bij elkaar en heel bijzonder bij God, onze Vader, de God van alle vertroosting. Ons samenzijn is getekend door diepe droefheid, verdriet om een jong leven dat vroegtijdig werd afgebroken, verdriet om een afscheid waardoor een lege plaats achterblijft. Nu **N....** uit ons midden is weggenomen ervaren wij onze onmacht om enkele schaarse woorden van troost uit te spreken. Oprecht hopen wij dat de aanwezigheid van zo velen u sterken mag, in de zekerheid niet alleen te staan in dit uur. Wij willen naar elkaar toegroeien in oprechte fijngevoeligheid waardoor wij zo uw smart delen en een beetje helpen dragen. Moge de Geest van Jezus Christus, moge zijn gezindheid in ons midden leven, Hij die weet wat lijden is, Hij die ons heeft toegezegd dat Hij altijd mét ons is

11.

Dierbare familie en vrienden van de overledene, wij zijn hier samengekomen om gelovig afscheid te nemen van **N....** Wij willen God in deze eucharistie danken omdat Hij deze mens zolang tussen ons heeft laten leven. Maar dit neemt onze droefheid niet weg. Want na een (lang en) gelukkig samenzijn, valt het scheiden hard. Toch geloven wij dat **hij / zij** (die zoveel van God en van de mensen heeft gehouden), nu voor altijd gelukkig mag zijn bij God. Mogen wij u uitnodigen in deze gesteltenis samen te zijn in deze eucharistieviering.

12.

Vrienden en allen die door uw aanwezigheid blijk geeft van uw meeleven, ons samenzijn is getekend door droefheid, verdriet om een leven dat (nauwelijks) is geleefd, verdriet om een afscheid waardoor een lege plaats achterblijft. Nu **N....** uit ons midden is weggenomen, zoeken wij naar woorden van troost maar wij weten niet goed wat te zeggen. Oprecht hoop ik dat de aanwezigheid van ons allen een steun mag zijn. Als wij vandaag de eucharistie vieren, laten wij zien dat wij elkaar broodnodig hebben en dat wij elkaar niet alleen laten in het leed. Moge de Geest van Jezus Christus in ons midden zijn. Hij die weet wat lijden is, Hij die ons heeft toegezegd dat Hij altijd mét ons is.

13.

Dierbare familie en u allen hier aanwezig, van harte welkom in deze kerk waar wij de uitvaart houden van **N....** Wij hebben **hem / haar** gekend als een zeer actief persoon die (zelfs tot op hoge ouderdom) geen rust kende maar dynamisch en vol energie onder ons leefde. Arbeiden en werken was **zijn / haar** leven. En in dat leven heeft **hij / zij** veel gepresteerd. **Hij / Zij** heeft de wereld en de schepping verder helpen voltooien. Laten wij dan nu eucharistie vieren opdat **hij / zij** die God zo nabij was door **zijn / haar** scheppende arbeid, zich nu ook verheugen mag in de eeuwige nabijheid van God.

14.

Goede familie en vrienden van deze overledene, als iemand, die ons nauw aan het hart ligt, sterft, dan slaat dat bij ons een diepe wonde, wij voelen een grote leemte komen in ons leven. Sterker dan ooit kunnen wij dit aanvoelen nu **N....** ons in de dood is voorgegaan. **Zijn / Haar** sterven maakt ons stil en verdrietig. Het is hard, van **hem / haar** te moeten scheiden. De leegte die **hij / zij** nalaat zal nooit door anderen worden opgevuld, want enkel die lege plaats blijft ons met **hem / haar** verbinden. **Hij / Zij** leeft verder in Gods hand: dat is ons geloof en onze sterkte en daarom blijft **zijn / haar** leven voor ons een schat die wij niet loslaten. Wij houden **zijn / haar** gedachtenis levend in ons en wij bidden dat **hij / zij** bij God de stilte en de rust mag kennen van een blijvend geluk. Wij willen vandaag doen wat deze overledene zo trouw en dikwijls heeft gedaan: bidden, ons geloof belijden en eucharistie vieren.

16.

Lieve familie, vrienden en kennissen, wij hebben het lichaam van **N....** binnen de kring gebracht die we samen in deze gewijde ruimte vormen rond het altaar van de Heer. Wij zijn diep bedroefd, omdat we afscheid moeten nemen van deze **man / vrouw** die ons zo dierbaar was en nu van ons is heengegaan. Voor sommigen onder U zullen de kerkelijke symbolen misschien vreemd overkomen en niet onmiddellijk een betekenis hebben. Toch willen wij u uitnodigen u aan te sluiten bij deze dienst als een blijk van verbondenheid met **N....** en **zijn / haar** familie. De familie waardeert uw komst, die voor hen een steun en een grote troost is in deze moeilijke dagen

17.

Beste familie en allen die hier aanwezig zijt. De liefde die er tussen mensen op aarde bestaat, helpt ons geloven in een weerzien. Niet de dood, maar het leven is het grote plan van God. In deze zin heten ook wij U welkom in deze uitvaartdienst. Laten wij samen zijn in droefheid, maar niet als mensen, die geen hoop hebben. Wij richten ons tot God, de gever van alle leven, en geloven dat Hij op dit ogenblik heel nabij is. in de naam van de Vader, en de Zoon en de Heilige Geest. Amen.

B. Lichtritus

1.

We ontsteken het licht van de Paaskaars en plaatsen het rond **N....** als teken van onze genegenheid en waardering als teken van onze hoop op leven, als een gebed : Geef **hem / haar** de eeuwige rust.

2.

De Paaskaars brandt in ons midden, licht van Jezus Christus, die door dood en duisternis ons voering naar de volheid van leven. Met zijn licht, met het licht van Pasen, van leven over grenzen heen, omgeven wij **N....** en bidden: Geef **hem / haar** de eeuwige rust.

3.

Met het licht van Pasen willen we **hem / haar** nu omgeven licht en leven voor **N....**, het warme licht van onze genegenheid en de gloed van Hem die Licht der wereld wordt genoemd en door dood en duisternis ons voering naar leven. We ontsteken het licht van de paaskaars en we bidden: Heer geef **hem / haar** de eeuwige rust.

4.

Terwijl met het licht van de Paaskaars de kaarsen rond **N....** worden aangestoken als teken van onze hoop op leven, leggen de kleinkinderen een bloem, een roos, bij **N....**neer, als teken van verbondenheid, genegenheid en waardering.

5.
Met het vuur van de paaskaars zetten wij **N....** even in het licht. Zeg maar: even in het zonnetje zetten, want dat doen of deden wij misschien wel te weinig: Plaats **haar / hem** in het warme licht van onze genegenheid, maar ook in de gloed van Hem die het licht van de wereld wordt genoemd.

6.
Omdat we hopen en geloven dat **N....** mag wonen in het levend Licht, omgeven we **hem / haar** met het licht van de paaskaars. (zoon of dochter) wil je dit licht laten branden rond jullie **vader/moeder** die eens jullie het levenslicht gaf.

C Gebed om vergeving (kort)

1.
Het sterven van **N....** maakt ons stil. Het doet ons beseffen hoe broos ons aardse leven is, ook dat wij mensen zijn met fouten en gebreken. Bidden wij daarom om vergeving en zingen we driemaal om Gods ontferming, gelovend dat zijn barmhartigheid groter is dan onze zwakheid.

Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U

Koor: Christus ontferm U **Allen:** Christus ontferm U

Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U

2.
De dood doet ons nadenken over het leven, over de manier waarop we samen met anderen bestaan. Nu **N** die ons dierbaar is, is heengegaan, beseffen we nog meer onze tekortkomingen en willen we om vergeving vragen.

Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U

Koor: Christus ontferm U **Allen:** Christus ontferm U

Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U

3.
Afscheid nemen is stil worden bij het leven, bij wat goed was en minder goed, is vergeving vragen voor wat voorbij is. Daarom zingen we drie maal om Gods ontferming.

Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U

Koor: Christus ontferm U **Allen:** Christus ontferm U

Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U

4.
Zusters en broeders, bekeren wij ons tot God en vragen wij om vergeving voor alle fouten die wij tegen elkaar hebben begaan en voor alles wat wij ooit tekort deden aan mensen die nu reeds gestorven zijn.

Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U

Koor: Christus ontferm U **Allen:** Christus ontferm U

Koor: Heer ontferm U **Allen:** Heer ontferm U

D Gebed om vergeving (lang)

1.

Afscheid nemen is stil worden bij het leven, bij wat goed was en minder goed, is vergeving vragen voor wat voorbij is...

- Meer dan ooit voelen we ons vandaag verdrietig
om al wat verkeerd is gelopen in ons samenleven met N....
We beseffen dat wij ons druk hebben gemaakt om heel wat onbelangrijke dingen.

Koor: Heer ontferm U. **Allen :** Heer ontferm U.

- Ons samenleven is soms getekend door hardheid, jaloersheid en eigenbelang.
Wij bidden om vergeving voor alle harde woorden
voor de uitgestoken hand die wij weigerden, voor alle liefdeloosheid...

Koor : Christus ontferm U. **Allen :** Christus ontferm U.

- God, wij vergeten zo vaak dat Gij ons roept, ons leven draagt,
dat Gij eens zult voltooiën wat Gij in ons begonnen zijt.
Wij staan verlegen met ons klein geloof..

Koor: Heer ontferm U. **Allen :** Heer ontferm U.

Moge de barmhartige God zich over ons ontfermen,
onze zonden vergeven en ons geleiden tot eeuwig leven. Allen: AMEN.

2.

Het sterven van N.... mens maakt ons stil. Het doet ons beseffen hoe broos ons aardse leven is, maar ook dat wij mensen zijn met fouten en gebreken. Bidden wij daarom om vergeving.

- Er zijn zo van die dingen die eigenlijk beter hadden gekund, en waar we - zoals wel vaker gebeurt -
weer gewoon te laat bij stilstaan.

Koor: Heer ontferm U. **Allen:** Heer ontferm U

- Voor al die keren dat we zo druk doende waren in ons eigen kleine leventje, en niet echt tijd hebben
genomen om gewoon een beetje samen te zijn.

Koor: Christus ontferm U **Allen:** Christus ontferm U

- Omdat we zoveel waardevolle eigenschappen van N..... te laat leerden zien en waarderen.

Koor: Heer ontferm U. **Allen:** Heer ontferm U

Moge de barmhartige God zich over ons ontfermen,
onze zonden vergeven en ons geleiden tot eeuwig leven. AMEN.

3.

Bidden wij nu tot God, die onze Vader wil zijn, voor vergeving van alle dingen waarin we tekort schoten:

- God, goede Vader, Gij zijt een God van vergeving. Wij vragen U, vergeef ons alle keren dat wij tegenover **N.....** tekort gekomen zijn. Heer ontferm U over ons. **Allen:** Heer ontferm U over ons.

- God, goede Vader, Gij zijt een God van hoop en vertrouwen, maar wij twijfelen. Wij zoeken vandaag in ons verdriet naar tekenen van uw zorgende liefde.

Christus ontferm U over ons. **Allen:** Christus ontferm U over ons.

- God, goede Vader, Gij zijt een God van goedheid en tederheid. Wij bidden om vertroosting nu wij treuren om het heengaan van **N.....**. Laat niet toe dat wij verstikken in ons verdriet en daardoor verblind voorbijgaan aan het leed van anderen onder ons. Heer ontferm u over ons. **Allen:** Heer ontferm U over ons.

God, goede Vader vergeef ons onze zwakheden, en geef ons de kracht zelf te vergeven aan ieder die ons op één of andere manier heeft benadeeld, dat vragen wij U door Jezus Christus, Uw Zoon en onze Heer.

Allen: Amen

4.

Elk mensenleven kent sterke momenten, momenten dat er een bepaalde periode wordt afgesloten. Vandaag is dat ook zo. Niet alleen voor **N.....** begint iets nieuws, maar ook voor allen die met **hem / haar** verbonden waren.

- **N....** had een rotsvast geloof. Daaraan heeft **hij / zij zijn / haar** leven toevertrouwd. Ons geloof is dikwijls wankel en levensvreemd. Daarom vragen wij de Heer om vergeving

Koor: Heer ontferm U. **Allen :** Heer ontferm U.

- De enthousiaste toewijding van **N.....** leek ons anzelfsprekend. Wij zijn er te weinig dankbaar voor geweest. Daarom vragen wij de Heer om vergeving.

Koor: Christus ontferm U. **Allen :** Christus ontferm U.

- De blijde glimlach waarmee **N.....** mensen begroette vertelde het verhaal van diepe vriendschap. **Zijn / haar** stijlvol mens-zijn was een ode van dankbaarheid aan het leven. Onze glimlach is vaak berekend, onze vriendschap is vaak uit op voordeel. Daarom vragen wij de Heer om vergeving.

Koor: Heer ontferm U. **Allen :** Heer ontferm U.

Moge de barmhartige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden op de weg naar eeuwig leven. AMEN

5.

Zusters en broeders, bekeren wij ons tot God en vragen wij om vergeving voor alle fouten die wij tegen elkaar hebben begaan en voor alles wat wij ooit tekort deden aan mensen die nu reeds gestorven zijn.

- Heer Jezus, in onze zondigheid komen wij bij U, Gij vergeeft ons van harte. Daarom durven wij U nederig smeken voor al wat wij misdeden. **Koor:** Heer ontferm U. **Allen:** Heer ontferm U.

- Heer Jezus, naar wie zouden wij gaan? Gij hebt woorden van eeuwig leven, en aan de bedroefden schenkt Gij troost. Daarom keren wij ons hoopvol tot U. **Koor:** Christus ontferm U. **Allen:** Christus ontferm U.

- Heer Jezus, onze onverschilligheid bracht droefheid in plaats van vreugde, onze hoogmoed zaaide twijfel in plaats van hoop, onze liefdeloosheid verwekte dood in plaats van leven. Daarom richten wij deze bede tot U. **Koor:** Heer ontferm U. **Allen:** Heer ontferm U.

Moge de Heer onze God zijn woord van barmhartigheid spreken en vergeving schenken, ons hart bekeren en ons geleiden tot eeuwig leven. AMEN.

6.

Afscheid nemen maakt ons stil, doet ons denken aan de broosheid van ons leven: dat wij maar mensen zijn, mensen met fouten en gebreken. Bidden we daarom God en elkaar om vergeving.

- Heer, Gij nodigt ons uit te leven naar uw woord, in liefde en verbondenheid met elkaar. Wij vragen om vergeving voor elk moment van liefdeloosheid. **Koor:** Heer ontferm U. **Allen :** Heer ontferm U.

- Heer, Gij geeft ons hoop en uitzicht op een leven zonder einde en Gij nodigt ons uit elkaar nabij te zijn in vreugde en verdriet. Wij vragen om vergeving voor ons gebrek aan bemoediging en steun aan elkaar. **Koor:** Christus ontferm U. **Allen :** Christus ontferm U.

- God en Vader, uw liefde houdt stand tegen alle kwaad in. Wij vragen om vergeving en bidden om mildheid en barmhartigheid. **Koor:** Heer ontferm U. **Allen :** Heer ontferm U.

Moge de barmhartige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden tot eeuwig leven. AMEN.

7.

Laten wij bij de aanvang van deze dienst de Heer en elkaar om vergeving vragen.

- Om het goede woord dat we niet hebben gezegd, om de warmte die we niet hebben gegeven, om de tijd die we niet over hadden voor elkaar... - Om de trots die ons van elkaar verwijderde, om het oordeel dat wij hebben geveld, om de zelfzucht die ons van elkaar vervreemde...

- Als moedeloosheid ons overvalt, als de angst ons verblindt, als ons geloof gaat twijfelen..

Moge de barmhartige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden tot eeuwig leven. AMEN.

E. Openingsgebed

1.

God, geef uw heerlijkheid, uw toekomst en uw trouw aan deze gestorven mens. Wij kunnen niet geloven dat **zijn / haar** leven vergeefs voorbij is gegaan en dat alles wat **hij / zij** voor mensen heeft betekend, nu verloren is. Maar, wij verenigen ons met het geloof waarin **hij / zij** zelf aan U heeft vastgehouden ten einde toe, aan U, **zijn / haar** God en onze God die leeft en leven geeft tot in de eeuwen der eeuwen. AMEN.

2.

Heer God, in dit uur gedenken we een mens van wie we houden, die we erg missen nu en altijd. Help ons te geloven dat de dood geen einde is maar het begin van een geluk, groter dan onze mooiste droom op aarde. Aan uw barmhartigheid en goedheid vertrouwen we **N.....** toe. Geef **hem / haar** nu een plaats in uw woning. Blijf hen die treuren troostend en sterkend nabij. Laat ze uw zorg ervaren in de trouw van hun vrienden wanneer straks het gewone leven weer verder gaat. Door Christus onze Heer. AMEN.

3.

God, wij weten dat Gij een God zijt van belofte en trouw. Gij voltooit wat Gij eens zijt begonnen. Wij bidden U dan voor deze gestorven mens **N.....** : laat **hem / haar** over de drempel van de dood thuiskomen bij U. Schenk **hem / haar** de vreugde die Gij van eeuwigheid aan uw kinderen hebt toegezegd. Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon, die met U en de heilige Geest leeft in eeuwigheid. AMEN.

4.

God, de naam van elke mens staat onuitwisbaar geschreven in de palm van uw hand. Wij vertrouwen u onze **broeder N...../ zuster N.....** toe, die ons lief en dierbaar is. Nu **zijn / haar** leven onder ons is afgebroken vragen wij dat Gij het wilt bestendigen en voltooien door de kracht van de verrijzenis van Jezus, uw Zoon en onze Heer. AMEN.

5. (een jong persoon)

Heer onze God, wij zijn hier bij elkaar gekomen om afscheid te nemen van **N....** Wij vinden geen woorden om elkaar hierbij te troosten. En ook tegenover U, bron van alle leven, voelen wij ons verlamd en verloren. Wij staan hier met lege handen, met vragende ogen, met een hart vol pijn. Toch vertrouwen we ons aan U toe, als rouwende gemeenschap, in het geloof dat Gij mét ons zijt in dit leven, in het uur van onze dood en met ons blijft over de dood heen tot in de eeuwen der eeuwen. AMEN.

6.

Worden we een ogenblik stil in onszelf om te bidden opdat het Woord van God een goed gehoor in ons mag vinden.

(stilte)

God, stil zijn we nu bij het heengaan van **N.....** en met eerbied proberen we de pijn van elkaar te dragen. Gij weet dat rijke en mooie herinneringen worden uitgewisseld en dat daardoor de pijn nu eens zwaarder, dan weer lichter wordt in stille dankbaarheid. **Zijn / haar** leven was een kostbaar geschenk, we willen het aan U toevertrouwen, God. Uw hart is groter dan het onze. Wij geloven dat Gij met ons zijt in dit leven in het uur van onze dood en met ons blijft over de dood heen tot in de eeuwen der eeuwen. AMEN.

7.

God, onze Vader, stil geworden door het leed van deze dagen door het heengaan van **N.....** luisteren wij naar het diepste van ons hart. Het vertelt ons van wat we nog hadden willen horen, zeggen en doen, van gemiste kansen en van zoveel mooie dingen. Laat alle liefde en genegenheid die er gegroeid is veilig zijn in Uw beschermende hand. Wij vragen het U door Christus onze Heer. AMEN.

8. (voor een jongere)

Gij die mensen tot leven roept en ons een hart geeft, opdat wij in vriendschap elkaar bevestigen, wees ons nabij in dit uur, nu de ogen van **N....** gesloten zijn en **zijn / haar** stem niet meer gehoord wordt. Wees Gij **zijn / haar** licht en voltooi **zijn / haar** leven omwille van Jezus, onze Broeder, die door de nacht van de dood ons is voorgegaan naar de morgen van uw vrede. AMEN.

9.

Barmhartige God, bedroefd en zwaar te moede zijn wij hier bij elkaar. Een goed mens is ons ontvallen. In uw Zoon hebt Gij ons laten zien, dat de dood niet het einde is, dat sterven een voltooiing krijgt. Sta ons bij in dit uur, geef ons kracht om elkaar tot steun te zijn; vandaag en alle dagen tot wij bij U verenigd zijn. AMEN.

10.

Barmhartige God, wij bidden voor deze mens **N....** die tot U is geroepen. **Hij / Zij** heeft in U geloofd en op U **zijn / haar** hoop gesteld. Reik **hem / haar** uw hand, leid **hem / haar** binnen in het vaderhuis en neem **hem / haar** op in de vreugde waaraan nooit een einde komt. Dat vragen wij U door Jezus Christus, uw Zoon en onze Heer. AMEN.

11.

God, vandaag denken wij terug aan **N....** die ons zo dierbaar is geweest. Wij vragen U : vervul **zijn / haar** verlangens, laat **hem / haar** tenvolle delen in de hemelse vreugde. Help ons te blijven geloven dat Gij de mensen liefhebt, ook door lijden en beproeving heen. Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon, die met U en de heilige Geest leeft in eeuwigheid. AMEN.

12.

God, vandaag denken wij dankbaar terug aan uw **dienaar(es) N.....** . **Zijn / Haar** leven onder ons was een getuigenis van uw goedheid. Wij danken U omdat wij tot rust mogen komen bij uw Woord en geloven in de liefde die sterker is dan de dood. Bevestig in ons de christelijke hoop dat sterven niet het einde is maar een nieuw begin in de vreugde van uw koninkrijk, waar ook wij naar verlangen. Zo bidden wij U door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon. AMEN.

13.

God, Gij zijt een liefdevolle Vader voor alle mensen. In de verrezen Christus hebt Gij ons getoond dat uw liefde sterker is dan de dood. Wij vragen U daarom : zie genadig neer op deze mens **N.....** die van ons is heengegaan. Schenk **hem / haar** uw leven, waarop **zijn / haar** hoop was gericht. Wij leggen **zijn / haar** verder bestaan in uw handen. Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon, die met U en de heilige Geest leeft in eeuwigheid. AMEN.

14.

Heer God, wij begrijpen het leven niet helemaal, en nog veel minder begrijpen wij de dood, zeker als mensen zo jong sterven. In onze onmacht vertrouwen wij ons toe aan U, ook vanuit ons zoekend en soms twijfelend geloof. Mag **N.....** nu voor altijd leven bij U, in uw liefde en vreugde ook al weten we niet wat dat juist betekent. Mogen wij in de vriendschap voor elkaar en in ons vertrouwen op U, kracht vinden. Mogen wij een dankbare herinnering aan **N.....** in ons hart dragen. **Amen.**

15.

Heer, onze God, met het oog op geluk leven en werken wij. Hoop doet ons uitzien naar de dag van morgen. Met een hart dat lief heeft en naar liefde verlangt, leren wij mensen zijn en worden wij onmisbaar voor elkaar. Zo is **N.....** voor ons geworden, enig, onvervangbaar. Wij bidden U, God, nu **hij / zij** niet meer bij ons is: neem **hem / haar** op in uw liefde, laat **hem / haar** wonen in uw huis. En leer ons leven met leemte en gemis, dat wij **zijn / haar** plaats open houden in ons midden vandaag en alle dagen, tot wij bij U zullen samen zijn. **Amen**

16.

God, niet voor de dood maar voor het leven hebt Gij ons bestemd. Wij bidden U voor deze dierbare mens **N....** . **Zijn / Haar** heengaan doet ons pijn en we kunnen **hem / haar** moeilijk missen. Laat ons tot rust komen en luisteren naar uw woord dat niet de dood maar wel het leven overwint dank zij Jezus die, mens als wij, gestorven en verrezen is en midden onder ons aanwezig blijft, vandaag en alle dagen en tot in eeuwigheid. AMEN.

17.

God, Gij schenkt het leven en het komt weer bij U terug. Wij bidden U voor **N....** die nog zo jong afscheid van ons heeft moeten nemen. Leid **hem / haar** binnen in uw ondoorgrondelijk licht. Geef hen die achterblijven de kracht om dit verlies te overwinnen, in het geloof dat wij allen zullen verrijzen en leven in eeuwigheid. AMEN.

18.

God en Vader, Gij hebt ons hier samengebracht rond deze overledene **N.....** . Wij zijn bedroefd omdat **hij / zij** van ons is heengegaan, maar ook dankbaar om alles wat **hij / zij** voor ons en voor **zijn / haar** medemensen heeft betekend. Leid **hem / haar** nu binnen in uw vaderhuis, en houd ons allen op de weg van de liefde, waarop Jezus Christus ons is voorgedaan, Hij die met U leeft in eeuwigheid. AMEN.

19. na een lijdensweg

Gij ondoorgrondelijke Geheim, Gij roept iedere mens tot leven en bestemd hem voor het geluk. Wij begrijpen niet waarom **N...zoveel** pijn en lijden moest dragen. Hoe graag hadden wij **hem / haar** een andere weg gegund. Maar nu is **hij / zij** in vrede, zo hopen en vertrouwen wij. Dat **hij / zij** geborgen mag zijn bij U, liefdevol gedragen en geheeld voor altijd.

20.

God, het leven van iedere mens ligt in uw hand. Vandaag zijn wij diep bedroefd omdat deze mens **N.....** in zo korte tijd aan het einde van **zijn / haar** levensweg is gekomen. Wij buigen ons hoofd en vertrouwen **hem / haar** aan U toe. Neem **hem / haar** op in de heerlijkheid van uw huis en bewaar **hem / haar** voor altijd in de kracht van **zijn / haar** jeugd. Wij vragen U dat, door Jezus Christus, uw Zoon en onze Heer. AMEN.

21.

God, onze Heer, afscheid nemen doet pijn. Wij blijven achter met de herinnering aan zoveel goede dingen uit het leven van N..... .Wij zoeken steun en kracht bij mekaar maar ook bij U, God, Vader van de mensen. Voltooi nu wat Gij begonnen zijt, opdat het leven van N..... mag vervuld worden van uw eeuwige liefde. Wij vragen het U door Jezus Christus, uw Zoon en onze Heer. AMEN.

22.

Nu de dood zo dicht in ons leven is, hebben wij behoefte aan warmte en liefde, kunnen wij onze tranen niet bedwingen, onze gevoelens niet verbergen.

Allen: God van leven, wees ons tot steun.

Nu de dood ons zo nabij komt, sterven ook wij zelf een beetje, want een deel van ons is afgesneden, de pijn daaraan is voelbaar.

Allen: God van leven, wees ons tot steun.

Nu de dood ons leven beheerst, zoeken wij naar zin en doel, zoeken we troost bij elkaar om niet in de dood onder te gaan.

Allen: God van leven, wees ons tot steun.

23. bij een zelf gekozen dood

Goede God, zie ons hier bijeen nu wij N.... gedenken voor uw aangezicht. Onze liefde en ons begrip hebben **hem / haar** niet in leven kunnen houden. Wil **hem / haar** nu bij de hand nemen en geef hem de vrede waar **hij / zij** hij zo naar verlangde. Laat ons ook elkaars handen vinden als wij verlangen naar troost. Sterk ons in het vertrouwen dat wij N.... terugzien bij U, Vader van alle mensen.

F. Eerste Lezing

1.

Eerste lezing uit het boek "Tot voorbij de nacht" van Jacques Verhees

Je mag nu gaan rusten na zoveel jaren, jij die levenslang met mensen deelde wat je van binnenuit bewoog. Je mag nu wonen in dat land van toekomst waarvan zieners droomden, 'nieuwe hemel en aarde', waarnaar wij nog gaande zijn. Je mag nu gaan rusten en je mag ons ten afscheid zeggen, dat het goed was samen onderweg te zijn en dat je hoopt dat wij op wegen van vrede elkaars naam op handen blijven dragen. We weten hoe onze vrede je ter harte gaat. En wees gerust: we zullen ook morgen niet vergeten zijn hoe je in dagen hiervoor leven en liefde met ons deelde.

Wat je ooit aan ons hebt voorgeleefd, zal met ons meegaan;

je zult in ons voortleven vandaag en alle dagen na deze.

2.

Eerste lezing uit het boek "Tot voorbij de nacht" van Jacques Verhees

Ook morgen zal de zon opgaan, maar dan zullen we zonder jou verder moeten. Het zal zomer en winter zijn, de wind zal waaien met zijn geheimen uit verten, de regen zal de aarde drenken als weleer en we zullen er zonder jou doorheen moeten. Maar jouw naam zullen we bij weer en wind met ons meedragen. Al wat in je leefde en je dreef, zal dan het onze geworden zijn. Want meer dan ooit spreek je nu tot ons hart en in stille uren ben je ons meer nabij dan woorden kunnen zeggen. Blijf tot ons spreken als wij denken aan dagen die wij deelden, opdat jouw verlangens vervuld worden in een wereld waarin vrede de ene mens leidt naar de ander; Jij, wiens bestaan verweven was met het onze, zult daarin verder leven, jouw stem niet verwaaid, jouw woorden niet uitgewist, jouw vragende, sprekende ogen niet vergeten. En leef voort daar, waar ook wij eens zullen wonen, als alle woorden zijn gezegd en 'vrede die alle begrip te boven gaat, onze harten en gedachten zal behoeden'.

3.

Eerste lezing: Uit het boek "Tot voorbij de nacht" van Jacques Verhees

Je wordt nu weggedragen. Schuifelende voeten zullen je volgen. En ook deze dag zal voorbijgaan als alle andere. En morgen? Ben je dan weg voorgoed? Nee, zegt mijn hart. Jouw stem zal naklinken overal waar je sprak. Jouw stem klinkt mee in de onze. Jouw woorden verweven met alles wat ik voel en ooit nog overwogen zal, ik zal ernaar blijven luisteren. En ik zal je ogen blijven zien met alles wat ze mij ooit zeiden. En op hun laatste vraag zal ik je bemoedigende antwoord zijn en met ja-woorden zeggen dat het goed was wat je zo graag had willen zijn voor ons en dat het zeer menselijk was, dat kwetsbare leven van je. Graag zou ik het voltooiën, jouw zorg om wat je werd toevertrouwd, tot de mijne maken. Want jouw liefde -zo leren ons de wijzen- vergaat nooit. Wees gerust, je zult altijd bij ons zijn.

4. (bij een plots overlijden)

Eerste lezing uit het boek "Tot voorbij de nacht" van Jacques Verhees

Je hebt ons niet meer kunnen groeten. Er was geen laatste woord, geen brief die je achterliet om te zeggen dat je van ons hield of hoe wij verder moeten zonder jou voortaan. Je stem niet meer gehoord en je ogen voorgoed gesloten. En wat ons rest is alleen nog maar herinnering. Maar daarin zul je dan ook leven. En onvergeten zul je zijn, als in verhalen jouw naam wordt genoemd en als wij luisteren naar stilte waarin voorbijgevoerde woorden tot ons blijven spreken; je blijft met ons meegaan ons leven lang. 'Wie leven gaf' staat immers geschreven, 'zal leven vinden'. En eens, wanneer ook wij moeten loslaten wat ons bindt aan hier en nu, zullen we elkaar herzien met nieuwe ogen.

5.

De eerste lezing is een gedicht van Guido Gezelle

"Aan een afwezende vriend"

Ik misse u waar ik henenvaar of waar ik henenkeer
den morgenstond, de dagen rond en de avonden nog meer!
Wanneer alleen ik tranen ween 't zij droevig het zij blij,
ik misse u, o ik misse u zo, ik misse u neffens mij.

6.

Eerste lezing : Uit: "Woorden van rouw" van Henri Kerckhoffs

Dood heeft vele gezichten. Een voor hem die sterft en een voor elk van hen die achterblijven : Er is een milde dood die barmhartig is en goed. Er is een harde, wrede dood, die leegte achterlaat en pijn en tranen. Maar altijd is de dood barmhartig, mild of wreed voor hem die sterft en voor elk van hen die achterblijven, een nieuw begin, 'n breekpunt, 'n keerpunt soms. Hij, die sterft, laat alles, alles achter. Ook het zijn, het spreken, het luisteren, het denken en vooral het liefhebben. Alles laat hij achter. Hij vertrekt zo bezitloos als hij gekomen is. Zij die achterblijven, verloren een mens, een unieke mens, die om de geest in hem -de geest, waardoor hij sprak en dacht en kon beminnen blijft leven in anderen. Wie in de geest gelooft, leeft, al gaat zijn lijf ten onder. En wie zo leeft, in en van en door de geest, sterft nooit, nooit, omdat de geest onverwoestbaar is, onsterfelijk, dat is : eeuwig.

7.

Eerste lezing naar een tekst van Sint Augustinus "Ween niet.

De dood is niets. Ik ben slechts aan de overkant. Wat we voor elkaar waren zijn we nog steeds. Noem me zoals je me steeds genoemd hebt. Spreek tegen me zoals vroeger, op dezelfde toon, niet te plechtig, niet te droevig. Lach om wat ons samen heeft doen lachen. Bid, glimlach, denk aan mij, bid met mij. Spreek mijn naam uit thuis zoals je altijd hebt gedaan, zonder nadruk, zonder zweem van droefheid. Het leven is wat het altijd geweest is. De draad is niet gebroken. Waarom zou ik uit je gedachten zijn? Omdat je me niet meer ziet? Neen, ik ben niet ver, alleen aan de ander kant van de weg. Dus droog je tranen en ween niet, als je van me houdt.

8.

Eerste lezing Uit: "Woorden van rouw" van Henri Kerckhoffs

Als 'n jonge mens sterft, sterft met hem een hele reeks van verwachtingen. 'n Toekomst is ten einde. Idealen en dromen zijn afgebroken. En wat is de troost? Misschien een simpele verwijzing naar die drieëndertig-jarige, die in de kracht van zijn leven doodbloedde op Golgota : 'n Mens heeft niet veel jaren nodig om iemand te worden, iemand te zijn, betekenisvol voor anderen, onvergetelijk. 'n Mens heeft niet veel jaren nodig om gemist te worden. Drie jaren zijn het geweest waarin Hij openbaar leefde, die Jezus van Nazareth. Drie jaar, drieëndertig jaar in totaal, waren voldoende om deze mens, deze jonge man eeuwenlang en nog steeds te doen leven in harten van tientallen generaties en miljarden mensen. Wat was er dan zo wonderlijk, zo uitzonderlijk, zo onvergetelijk aan deze mens, deze medemens, die Jezus van Nazareth heette? Het antwoord is even simpel als onbegrijpelijk. Hij was Liefde. Dat was zijn wezen. Hij leefde uit en van en naar de Liefde. En dat is, zegt Sint-Jan, God.

9.

Eerste lezing: Bonhoeffer schrijft:

Als je van iemand houdt en je bent van haar gescheiden kan niets de leegte van haar afwezigheid vullen. Je moet dat niet proberen, je moet eenvoudig aanvaarden en volharden. Dat klinkt hard maar het is een grote troost. Want zolang de leegte blijft, blijf je aldoor met elkaar verbonden. Het is fout te zeggen : God vult die leegte. Hij vult haar helemaal niet. Integendeel. Hij houdt die leegte leeg en helpt ons zo de vroegere gemeenschap met elkaar te bewaren, zij het dan ook in pijn. Hoe mooier en hoe rijker de herinneringen, des te moeilijker de scheiding. Maar dankbaarheid verandert de pijn der herinnering in stille vreugde...

10.

Eerste lezing uit "Horizontaal" van Ward Bruyninckx

Mensen kunnen alleen en eenzaam zijn... geen mens ontdekken die je vreugde wil delen, die je verdriet wil aanhoren, die je vertwijfeling wil opvangen; thuis komen en de leegte ingaan; bij jezelf binnengaan en niemand vinden; verlamd zijn en niemand die je de hand reikt; boordevol enthousiasme zitten en geen mens die wil delen verloren tussen een menigte mensen; zolang mensen stukgoederen zijn, hebben ze alleen maar plaats nodig, worden het steekkaarten, dan zijn nummers voldoende. Maar mensen hebben mensen nodig om zichzelf te kunnen worden.

11.

Eerste lezing uit het boek "Tot voorbij de nacht" van Jacques Verhees

De jaren zijn voorbijgegaan, de zomers en de winters, het werd avond en morgen. **Zijn / haar** ogen zagen het voorjaar bloeien en hebben na een warme zomer het ook weer herfst zien worden. En mensen kwamen en gingen. En nu **hij / zij** zelf is heengegaan, wordt ook **hij / zij** herinnering en zien we terug op een leven dat, gezegend met zoveel jaren, mild en wijs geworden is. En in die wijsheid vermoedde **hij / zij** dat ook na **zijn / haar** levensavond voorgoed een morgen voor **hem / haar** bloeien zal. Het werd avond en morgen. Zalig zij die - wijs geworden -arm van geest en met de ogen van een kind naar toekomst leven. Want hun behoort, zo staat geschreven, de dageraad van wat worden zal. Hij die de dag maakte, zal stralend licht zijn in hun ogen. Wie vasthoudt aan glorie die vergaat, zal zelf vergaan. Wie los durft laten, die zal leven.

12.

Eerste lezing uit het boek "Tot voorbij de nacht" van Jacques Verhees

Ze zeggen dat je gestorven bent, en dat is ook zo. Je handen hebben de onze en de dingen om je heen losgelaten. Je kijkt niet meer door het raam naar het weer van vandaag. Je luistert niet langer als ergens een deur opengaat en je zegt niet meer: Kom binnen. Je zegt de woorden niet meer die je -met jouw stem en jouw ogen- vroeger altijd zei. Het is stil geworden om je heen. Maar toch horen wij je nog spreken en zien wij met gesloten ogen wat je deed, toen je nog gaande en staande bij ons was. **Nee, je zou pas echt dood zijn, als wij je konden je konden vergeten** en als je weggewist uit ons geheugen, ons niet meer bij zou staan met raad en daad van toen. Dat doe je dus nog als we over jou verhalen vertellen: hoe je het leven en de mensen zag en wat je doen zou als je voor de vragen stond waar wij voor komen staan. Nee, alles is nog niet voorbij, je leeft nog in onze verhalen over jou. Onze handen kunnen je niet meer vasthouden, maar wel onze woorden en de ogen van ons hart. En daar zul je leven tot eens alles is volbracht in een nieuwe hemel en aarde.

13.

Eerste lezing uit "Woorden van rouw" van Henri Kerckhoffs

Als Sint-Jan gelijk heeft -en hij heeft gelijk, dat geloof ik rotsvast- God **is** liefde, dan is dood gaan, sterven: vallen in Gods hand, falling in love. En dan is er ook niets ergs, niets verschrikkelijks, niets dat huiver wekt in afscheid nemen, in weggaan voor goed. Christus tegemoet. Gaan van hier is dan met recht: starten in een nieuw bestaan omdat de volheid van liefde, van beminnen en bemind worden, vernieuwend, herscheppend, nieuw makend is. Als God Liefde is - en zo is het- dan is afgewezen worden, niet mee mogen doen, er niet bij horen, gelijk aan: vallen in leegte, in niets. 'n Hel. De hel. Maar in vrede zijn en gelukkig, dat is: vol geluk van binnen, dat is: je ogen sluiten, je overgeven aan de Liefde, dat is God. Tuimelen in Gods hand. Falling in love.

14.

Eerste lezing: Een droom die geen bedrog is.

Ik droomde eens en zie: ik liep aan 't strand bij lage tijd. Ik was daar niet alleen, want ook de Heer liep aan mijn zij. We liepen saam het leven door en lieten in het zand, een spoor van stappen,twee aan twee; de Heer liep aan mijn hand. Ik stopte en keek achter mij en zag mijn levensloop, in tijden van geluk en vreugd van diepe smart en hoop. Maar als ik goed het spoor bekeek, zag ik langs heel de baan, daar waar het juist het moeilijkst was, maar één paar stappen staan.. Ik zei toen: Heer, waarom dan toch? Juist toen ik U nodig had, juist toen ik zelf geen uitkomst zag op het zwaarste deel van het pad... De Heer keek toen vol liefde mij aan en antwoordde op mijn vragen: Mijn lieve kind, toen 't moeilijk was, toen heb ik jou gedragen.

15.**De eerste lezing is het zonnelied van Sint Franciscus**

Allerhoogste, almachtige, goede Heer, aan u de lof, de glorie, de eer en alle zegen. Aan u alleen, Allerhoogste, komen ze toe, en niets is waardig uw naam te noemen. Geprezen zijt gij, mijn Heer, met alle schepselen en vooral de heer broeder zon hij is de dag waarmee gij ons verlicht, mooi, stralend in grote luister, en van u, Allerhoogste, draagt hij het evenbeeld. Geprezen zijt gij, mijn Heer, om zuster maan en om de sterren die gij aan de hemel hebt gevormd, helder, kostbaar en schoon. Geprezen zijt gij, mijn Heer, om broeder wind, om de lucht en de wolken en de heldere hemel en al het weer waardoor gij alle schepselen in leven houdt. Geprezen zijt gij, mijn Heer, om zuster water, zo nuttig, nederig, kostbaar en zuiver. Geprezen zijt gij, mijn Heer, om broeder vuur, waardoor de nacht verlicht wordt, en die mooi, vrolijk, en onoverwinnelijk en krachtig is. Geprezen zijt gij, mijn Heer, om zuster onze moeder aarde, die ons voedt en draagt en die allerlei vruchten voortbrengt en de kleurrijke bloemen en kruiden.

16.**Eerste lezing** uit het boek "Woorden van rouw" van Henri Kerckhoffs

Huil niet om mij, ik heb mijn doel bereikt. Waar kan een gelovig mens tenslotte beter zijn en veiliger geborgen dan in die eeuwigheid van vrede, liefde, God? Huil niet om mij, mijn lijden is ten einde. Voor mij geen zorgen meer, geen angst en nooit meer pijn. Wil niet verdrietig zijn zoals soms mensen doen die weten van verlies maar vreemd zijn aan 't gewin. Huil niet om mij, ik kreeg wat ik verlangde: de vrede, die uit God is, is mijn deel. Laat dat 'n troost zijn voor die achter blijven. Er komt 'n uur, waarop wij allen verenigd zijn in God, de God die Liefde is.

17.**De eerste lezing** is een gedicht van René De Clercq

Mijn moeder was een heilige vrouw. O daar ligt blijdschap in dien rouw. Mijn moeder was heilig, en rein en zoet. Als de melk van haar borst... O mijn moeder was goed! En schoon, schoon oud! Niet één groef in haar wang, Haar ogen al ziel en haar woorden al zang! Gij hoordet, gij zaagt haar, en vroegt, mijn vriend: Ach jongen, waar hebt ge zo'n moeder verdiend! En toch, gij wist nog niet half wat zij deed Uit verborgen zorgen; hoe hard zij streed (In de nederigheid van haar weduwsmart,) met een roos op 't gelaat en een doorn in 't hart! Haar kinderen schonk zij het brood uit haar mond, tot het laatste bloed uit haar warme wond.. Mijn moeder!... Zoete gedachtenis, Beheers wat er goeds in mijn leven is!

18.**Eerste lezing het verhaal van de rups**

Ken je het verhaal van de rups? Eerst spint de rups zich in, in een stevige cocon. En na een tijd barst de cocon open en een mooie vlinder komt tevoorschijn. Wanneer een rups, na het afscheid van haar veilige cocon, als een vlinder mag leven oog in oog met de zon, wat mag de mens dan verwachten na het pijnlijk afscheid op het perron. Hij zal heel ver reizen naar een gloednieuw station waar God zelf hem opwacht, zijn einddoel, zijn bron. Ken je het verhaal van de graankorrel? Na wintertijd zaait de boer het graan, en duwt het diep in de grond, tot dat het kiemt en groeit en wederom nieuwe vruchten draagt. Zo is het leven van elke mens.

Zoals de graankorrel sterven moet om vruchten te kunnen dragen, zo is ook de mens. Hij leeft en hij sterft, om nog voller en overvloediger te kunnen leven.

19.**Eerste Lezing** volgens Toon Hermans

Als 't rouwrumoer rondom jou is verstomd de stoet voorbij is, de schuifelende voeten, voel ik dat er een diepe stilte komt en in die stilte zal ik jou opnieuw ontmoeten. We zeggen veel te gauw: het is voorbij. Hij heeft alleen je lichaam weggenomen, niet wie je was en ook niet wat je zei. Ik zal nog altijd grapjes met je maken, we zullen samen door het stille landschap gaan. Nu je mijn handen niet meer aan kunt raken raak je mijn hart nog duidelijker aan.

20.**De eerste lezing** is een gedicht van Felix Timmermans

De kern van alle dingen is stil en eindeloos.

Alleen de dingen zingen; ons lied is kort en broos.

En donker zingt mijn bloed van heimwee zwaar doorwogen.

Ik zeil langs regenbogen Gods stilte tegemoet.

21.**Eerste lezing** uit "De Profeet" van K.Gibran

En toen hij de stad binnenging, kwamen allen hem tegemoet en zij riepen hem toe als met één stem. En de oudsten der stad traden naar voren en zeiden: Ga nog niet van ons heen. Een middagstond zijt gij geweest in onze schemering, en uw jeugd heeft ons dromen doen dromen. Geen vreemdeling zijt gij onder ons, noch een gast, maar onze zoon en onze teer beminde. Laat onze ogen niet hongeren naar uw gelaat. Laat de golven der zee ons thans niet scheiden en de jaren die gij in ons midden hebt vertoefd een herinnering worden. Diep hebben wij u bemind. Maar sprakeloos was onze liefde en in sluiers was zij gehuld. Doch nu roept zij u met luide stem en wil onthuld voor u staan. En altijd is het zo geweest dat de liefde haar eigen diepte niet kent dan op het uur der scheiding.

22.**Eerste lezing** Uit "Menslief ik hou van je" van Phil Bosmans)

Je kunt niet leven zonder troost!

Troost is echter geen alcohol, geen slaappil, geen spuit, die je slechts even verdoven, om je daarna in een nog zwartere nacht te storten. Troost bestaat niet in een vloed van woorden. Troost is als een milde zalf op 'n diepe wonde. Troost is als een onverwachte oase in een grote woestijn, die je weer doet geloven in het leven. Troost is als een zachte hand op je hoofd, die je tot rust brengt. Troost is als een zacht gelaat, vlakbij, van iemand die je tranen begrijpt, die luistert naar je gemarteld hart, die bij je blijft in je angst en je vertwijfeling, en die je een paar sterren laten zien.

23.**Eerste lezing** volgens Hans Andreus "Voor een dag van morgen"

Wanneer ik morgen doodga, vertel het aan de bomen, hoeveel ik van je hield, vertel het aan de wind, die in de bomen klimt of uit de takken valt, hoeveel ik van je hield. Vertel het aan een kind dat jong genoeg is om het te begrijpen, vertel het aan een dier, misschien alleen maar door het aan te kijken, vertel het aan de huizen van steen, vertel het aan de stad, hoe lief ik je had. Maar zeg het aan geen mens, ze zouden je niet geloven, ze zouden niet willen geloven dat alleen maar een man, alleen maar een vrouw, dat een mens, een mens zo liefhad als ik jou.

24.

Eerste lezing: Marcel Weemaes

Indien ik je dragen kon over de diepe grachten van je gesukkel en je angsten heen, dan droeg ik je, uren en dagen lang. Indien ik de woorden kende om antwoorden te geven op je duizend vragen over leven, over jezelf, over liefhebben en gelukkig worden, dan praatte ik met je, uren en dagen lang. Indien ik genezen kon wat omgaat in je hart aan onmacht, ontevredenheid en onverwerkt verdriet, dan bleef ik naast je staan, uren en dagen lang. Maar ik ben niet groter, niet sterker dan jij en ik weet niet alles en ik kan niet zoveel, ik ben maar een vriend op je weg, al uren en dagen lang. En ik kan alleen maar hopen dat je dit weet: je hoeft nooit alleen te vechten of te huilen als je een vriend hebt voor uren en dagen lang.

25.

Eerste lezing is het gedicht "Troost" van Marinus Van Den Berg

Troost is er nog niet. Voor troost is het nog te vroeg. Er is nu geen troost. Nu is er leegte en gemis. Zeg maar niet zoveel. Zoek maar geen woorden. Ga maar zitten, luister maar. Houd ons maar vast. Wees maar stil met ons Huil maar als je kunt. Niemand hoeft nu groot en flink te zijn. We zullen wel opstaan uit ons verdriet, langzaam, op onze wijze, op onze tijd. De steen zal wel omgewenteld worden. Troost ons maar niet. Maar kom maar en reis met ons mee. Het verdriet is te zwaar voor ons alleen.

26.

Wij lezen uit Boerenpsalm van Felix Timmermans

O Heer laat mij nog lang werken. Laat het nog lang duren ! Het is zo goed en schoon en ik heb nog niet genoeg heimwee naar uwen hemel om er mijn schup bij neer te leggen. Ik heb maar heimwee naar mijn veld. O mijn God, en ik zeg U dank voor dit open veld, waar Gij onzichtbaar over heen staat tot in het hoogste der luchten. Ik zeg u dank 's nachts als ik u tussen de sterren hoor ruisen. Ik zeg U dank om de lente, den zomer, den herfst en den winter, want het zijn vier gebaren van uwe goedheid, en hun genot en vrucht zijn telkens dezelfde en toch immer als voor den allereersten keer.

27.

Eerste lezing uit "De profeet" van Kahlil Gibran

En de profeet zei: Jullie willen het geheim van de dood kennen, maar hoe vind je dat, tenzij je zoekt in het hart van het leven? De uil wiens nachtogen blind zijn voor de dag kan het geheimenis van het licht niet ontsluiëren. Als je de geest van de dood echt wilt aanschouwen, zet je hart dan wijdopen voor het lichaam van het leven, Want evenals de rivier en de zee zijn leven en dood één. In de diepten van je gevoelens van hoop en verlangen ligt de stille kennis van het hiernamaals besloten. Als zaden die onder de sneeuwlaag liggen te dromen, droomt je hart van de lente. Verlaat je op die dromen, want daarin gaat de poort naar de eeuwigheid schuil. Wat is sterven anders dan naakt staan in de wind en opgaan in de zon? En wat is ophouden met ademen anders dan de ademhaling bevrijden uit haar rusteloze getijden, opdat ze opstijgt, zich uitbreidt en God ongehinderd zoekt?

28.

De eerste lezing is van Phil Bosmans

Vergeet de mooie dagen niet. Als je moe bent, als je geen raad meer weet en je diep ongelukkig voelt, denk dan even terug aan al die mooie dagen thuis, op reis, toen we samen waren. Vergeet de mooie dagen niet. Als je hart vol verdriet is, als schijnbaar alle hoop op nieuwe vreugde en geluk verdwenen is, zoek dan toch zorgvuldig in je herinnering. Vergeet de mooie dagen niet. Want als je ze vergeet komen ze nooit meer terug. Neem jezelf helemaal opnieuw in handen. Vul je hoofd met blij gedachten, je hart met aandacht, tederheid en liefde en je lieve mond met jouw lach en alles wordt weer goed. Doe het voor mij, voor jullie, voor ons...Vergeet de mooie dagen niet.

29.

Lezing uit "Gelukkige mensen" van Frans Van Steenberghe

De goede mens is de wegwijzer naar het verrijzenisgeloof. Wie goed doet, kan dat goede alleen uit een goed hart halen: Dat is een oude wijsheid. Het goede gaat de mens ter harte. Goedheid bestaat uit hartelijke woorden en hartelijke daden. Er zijn mensen die hun hele leven lang eenvoudig en goed leven. Hun hart neigt spontaan naar het goede. Dat wekt bij iedereen het verlangen hen nooit te vergeten. Het is vanzelfsprekend dat zij prachtige wegwijzers worden naar het verrijzenisgeloof. Als goede mensen sterven, zeggen wij spontaan met heel onze ziel en van harte: 'tot weerziens!' Dat is het grootste wonder dat goede mensen verrichten.

Bijbelse lezingen

1.

Uit de eerste brief van de heilige apostel Johannes. 3, 1-2

Vrienden, Hoe groot is de liefde die de Vader ons betoond heeft! Wij worden **kinderen van God** genoemd en wij zijn het ook. De wereld begrijpt ons niet en ze kent ons niet omdat zij Hem niet heeft erkend. Vrienden, nu reeds zijn wij kinderen van God en wat wij zullen zijn, is nog niet geopenbaard; maar wij weten dat wanneer het geopenbaard wordt, wij aan Hem gelijk zullen zijn omdat **wij Hem zullen zien** zoals Hij is. Wij zijn overgegaan van de dood naar het leven; wij weten het, omdat wij onze broeders en zusters liefhebben. De mens zonder liefde is nog in het gebied van de dood. **Wat liefde is**, hebben wij geleerd van Christus: Hij heeft zijn leven voor ons gegeven. Dus zijn ook wij verplicht ons leven te geven voor onze broeders en zusters.

2.

Uit de eerste brief van Paulus aan de christenen v. Tessalonica. 4, 13-18

Zusters en broeders, Wij willen u niet in onwetendheid laten over het lot van hen die ontslapen zijn; gij moogt niet bedroefd zijn zoals de andere mensen **die geen hoop hebben**. Wij geloven immers dat Jezus gestorven is en weer opgestaan; evenzo zal God hen die in Jezus zijn ontslapen, levend met Hem meevoeren. Zo zullen wij voor altijd samen zijn met de Heer. **Troost elkander** dan met deze woorden.

3.

Uit de brief van Paulus aan de christenen van Rome. 14, 7-12

Zusters en broeders, Niemand van ons leeft **voor zichzelf alleen**, niemand sterft voor zichzelf alleen. Zolang wij leven, **leven wij voor de Heer**, en sterven wij, dan sterven wij voor de Heer: of wij leven of sterven, Hem behoren wij toe. Daarvoor is Christus gestorven en weer levend geworden: om Heer te zijn over doden en levenden. Allen zullen wij verschijnen voor de rechterstoel van God. Want er staat geschreven: "Zowaar Ik leef- zegt de Heer -, voor Mij zal elke knie zich buigen en elke tong zal God lofprijzen." Zo zal dan ieder van ons rekenschap afleggen voor zichzelf.

4.

Wij lezen enkele verzen uit psalm 73 73,23-28

Bij U, ik ben altijd bij U. Gij houdt mij vast, uw hand in mijn hand. Alles zult Gij ten goede leiden, Gij voert mij mee in uw raadsbesluit. Wat is de hemel voor mij zonder U, wat moet ik op aarde als Gij niet bestaat? Al wordt mijn lichaam ook afgebroken, al sterft mijn hart, Gij zijt mijn Rots, mijn God, de toekomst die op mij wacht. Ver weg van U is het geen leven, U ontrouw zijn is niemand zijn. Bij u, mijn hoogste goed. Mijn God, bij U ben ik geborgen.

5.

Uit de Openbaring van de heilige apostel Johannes. 21, 1-7

Ik, Johannes, zag **een nieuwe hemel en een nieuwe aarde**;

de eerste hemel en de eerste aarde waren verdwenen en de zee bestond niet meer. En ik zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, van God uit de hemel neerdalen, schoon als een bruid die zich voor haar man heeft getooid. Toen hoorde ik een machtige stem die riep van de troon: "Zie hier Gods woning onder de mensen! Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volk zijn, en Hij, God-met-hen, zal hun God zijn. En Hij zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal niet meer zijn; geen rouw, geen geweent, geen smart zal er zijn, want al het oude is voorbij." En Hij die op de troon is gezeten, sprak: "**Zie, Ik maak alles nieuw**. Wie dorst heeft zal Ik te drinken geven uit de bron van het water des levens, om niet. Ik zal zijn God zijn en hij mijn kind."

6.

Uit het boek van Jezus Sirach. 14, 17-19 17,9-10

Al wat leeft, verslijt als een kleet en vanouds geldt de beschikking: **gij moet sterven**. Zoals met het loof aan een tierige boom - hij laat zijn bladeren vallen en weer andere groeien - zo gaat het met de mensen van vlees en bloed: het ene geslacht gaat dood, het andere wordt geboren. Ieder werk wordt voos en vergaat en met het werk verdwijnt ook de maker. De Heer heeft de mens uit de aarde geschapen en heeft hem weer tot haar doen terugkeren. Hij schonk hun een aantal dagen en een bestemde tijd en gaf hun de macht over de dingen op de aarde. Hij heeft hen bekleed met een kracht als de zijne en hen **gemaakt naar zijn beeld**. Hij heeft hen vervuld met onderscheidingsvermogen; Hij toonde hun het goed en het kwaad. Hij heeft zijn oog in hun hart geplant om hun te laten zien hoe groot zijn werken zijn, zodat zij van de grootheid van zijn werken gewagen en zijn heilige Naam prijzen. Uiteindelijk zal de Heer opstaan en hun geven naar hun verdienste.

7.

Uit de eerste brief van de heilige apostel Johannes 4, 7-10

Vrienden, laten wij elkaar liefhebben, want de liefde komt van God. **Iedereen die liefheeft, is een kind van God**, en kent God. De mens zonder liefde kent God niet, want God is liefde. En de liefde die God is, heeft zich onder ons geopenbaard doordat Hij zijn enige Zoon in de wereld gezonden heeft, om ons het leven te brengen. Hierin bestaat de liefde: niet wij hebben God liefgehad, maar **Hij heeft ons liefgehad**, en Hij heeft zijn Zoon gezonden om door het offer van zijn leven onze zonden uit te wissen.

8.

Uit de brief van Paulus aan de christenen van Rome 8, 31-39

Zusters en broeders, Indien God voor ons is, **wie zal dan tegen ons zijn?** Hij heeft zelfs zijn eigen Zoon niet gespaard; voor ons allen heeft Hij Hem overgeleverd. En zou Hij ons na zulk een gave ook niet al het andere schenken? Wie zal Gods uitverkorenen aanklagen? God die rechtvaardigt? Wie zal hen veroordelen? Christus Jezus misschien, die gestorven is, meer nog, die is opgewekt en die gezeten aan Gods rechterhand, voor ons ten beste spreekt? **Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?** Verdrukking wellicht of nood, vervolging, honger, naaktheid, levensgevaar of het zwaard? Maar over dit alles zegevieren wij glansrijk dank zij Hem die ons heeft liefgehad. En ik ben ervan overtuigd dat dood noch leven, engelen noch heerschappijen, heden noch toekomst, geen krachten, hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel bij machte is ons te scheiden van de liefde Gods, die is in Christus Jezus onze Heer.

9.

Uit de brief van Paulus aan de christenen van Fillipi 3, 20-21, 41 7-9

Zusters en broeders, **Ons vaderland is in de hemel**, en uit de hemel verwachten wij onze Verlosser, de Heer Jezus Christus. Hij zal ons armzalig **lichaam herscheppen** en het gelijkvormig maken aan zijn verheerlijkt lichaam, met dezelfde kracht die Hem in staat stelt het heelal aan zich te onderwerpen. Daarom, mijn beminde broeders en zusters naar wie ik zo verlang, mijn vreugde en mijn kroon, houdt aldus stand in de Heer. **De vrede van God**, die alle begrip te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten behoeden in Christus Jezus. Ten slotte, houdt uw aandacht gevestigd op al wat waar is, al wat edel is, wat rechtvaardig is en rein, beminnelijk en aantrekkelijk, op al wat deugd heet en lof verdient. En brengt in praktijk wat u geleerd is en overgeleverd, en wat gij van mij hebt gehoord en gezien. Dan zal de God van vrede met u zijn.

10.

Uit de tweede brief van Paulus aan de christenen v. Korinte 4,14 - 5, 1, 6-9

Zusters en broeders, wij weten dat God, die de Heer Jezus uit de dood heeft opgewekt ook ons ten leven zal wekken. Wij geven daarom de moed niet op. Al gaan we uiterlijk gezien ten onder, innerlijk worden wij van dag tot dag een nieuwe mens. Wij houden onze ogen gericht, niet op het zichtbare, maar op het onzichtbare. Wat wij zien gaat voorbij, de onzichtbare dingen duren eeuwig. Wij weten immers: als de **tent** die onze **aardse woning** is, wordt neergehaald, heeft God voor ons een gebouw gereed **in de hemel**, een onvergankelijk, niet door mensenhanden vervaardigd huis. Daarom houden wij altijd **goede moed**. Wij zijn ons bewust dat wij, zolang wij thuis zijn in het lichaam, ver zijn van de Heer. Wij leven in geloof, wij zien Hem niet. Maar wij houden goede moed. Onze enige betrachting is Hem te behagen.

11.**Uit de eerste brief van Paulus aan de christenen van Korinte 15, 51-57**

Broeders en zusters, Ik deel u een **mysterie** mee: wij zullen niet allen sterven, maar wij zullen allen **van gedaante veranderen**, opeens, in een oogwenk, bij de laatste bazuinstoot; want de bazuin zal weerklinken en de doden zullen verrijzen in onvergankelijkheid en wij, wij zullen van gedaante veranderen. Want dit vergankelijke moet met onvergankelijkheid worden bekleed, en dit sterfelijke met onsterfelijke. En wanneer dit vergankelijke met onvergankelijkheid is bekleed, en dit sterfelijke met onsterfelijke, dan zal het woord van de Schrift in vervulling gaan: De dood is verslonden, de zege is behaald! Dood, waar is uw overwinning? Dood, waar is uw engel? De engel van de dood is de zonde en de kracht van de zonde is de wet. Maar God zij gedankt die ons de overwinning geeft door Jezus Christus, onze Heer.

12.**Uit de klaagliederen van Jeremia 3, 17-26**

Het geluk bleef verre van mij; wat welstand is, wist ik niet meer. Mijn hoop op de Heer blijkt vervlogen, ik leef zonder hoop. Ik denk aan mijn nood en ellende; dit vergiftigt mijn leven. Ik blijf er aldoor aan denken, het weegt op mij als een last. Desondanks prent ik mij in, en dat geeft mij hoop: Zonder einde is de genade van de Heer, onuitputtelijk is zijn erbarmen. Uw grote trouw is iedere morgen weer nieuw. Ik behoor aan de Heer, -zegt mijn hart-. **Hij blijft mijn hoop**. Goed is de Heer voor wie hoopt, voor iedereen die Hem zoekt. Goed is het, in stilte, op redding van de Heer te wachten.

13.**Uit de eerste brief van Paulus aan de christenen v. Korinthe. 15, 35-44**

(vrije bewerking)

"Als iemand mij vraagt: "**Hoe** bestaat het leven van degenen die gestorven zijn? En als zij blijven leven, met welk lichaam leven zij dan?" Dan antwoord ik: Het is **onzinnig**, vragen te stellen **over het hóe**. Kijk maar eens naar het leven in de natuur: Elke zaadkorrel moet eerst sterven vooraleer deze nieuw leven kan voortbrengen. Als gij zaad in de aarde werpt, heeft het nog niet de vorm die het zal krijgen bij het groeien; maar gij zaait gewoon een korrel tarwe of andere planten. God heeft groeikracht gegeven aan iedere zaadkorrel naar eigen vorm. Alle levensvormen zijn immers verschillend van aard. Zo is er ook **een hemels bestaan** dat niet vergeleken kan worden met het aardse, even verschillend als de schittering van de zon verschilt van het licht van de maan en de sterren. Zo is het ook bij de dood van een mens: in vergankelijkheid werd hij gezaaid om in onvergankelijkheid tot leven te komen. Wat gezaaid werd in geringheid en zwakte staat op in heerlijkheid en kracht. Een lichaam dat bezielde was wordt ten grave gedragen, een nieuw bestaan wordt tot leven gewekt.

14.**Uit het boek Prediker. 3, 1-11**

Alles heeft zijn uur, alle dingen onder de hemel hebben **hun tijd**.

Er is een tijd om te baren en een tijd om te sterven, een tijd om te planten en een tijd om wat geplant is te oogsten. Een tijd om af te breken en een tijd om op te bouwen.

Een tijd om te huilen en een tijd om te lachen, een tijd om te rouwen en een tijd om te dansen.

Een tijd om stenen weg te gooien en een tijd om stenen te verzamelen, een tijd om te omhelzen en een tijd om van omhelzen af te zien. Een tijd om te zoeken en een tijd om te verliezen,

een tijd om te bewaren en een tijd om weg te doen. Een tijd om stuk te scheuren en een tijd om te herstellen, een tijd om te zwijgen en een tijd om te spreken.

Ik overzag de bezigheden die God de mensen heeft opgelegd.

Alles wat Hij doet is goed op zijn tijd

Tweede lezing: Naar het boek Prediker 3, 1-11

“Alles heeft zijn tijd en uur”. Zo gaat dat in deze wereld. Geboren worden en sterven, zaaien en maaien: alles heeft zijn tijd. Verwonden en genezen, kwetsen en helen, breken en bouwen: alles heeft zijn tijd. Treuren en troosten, rouwen en trouwen: alles heeft zijn tijd. Er is een tijd van weten en een tijd van vergeten, een tijd van tederheid en een tijd van eenzaamheid, een tijd van omhelzen en van afwenden, van vernietigen en van herstellen. Er is een tijd van zoeken: een thuis vinden, zinvol leven en een tijd van verliezen: nergens blijven, niemand hebben. Er is een tijd van brood en een tijd van nood. Ja, alles gebeurt op uur en tijd: zwijgen en spreken, geluk en ongeluk, oorlog en vrede, dood en leven. Alles heeft zijn tijd. God heeft alles op het juiste moment bepaald Maar niet alles kan de mens doorgronden. Er valt niets aan toe te voegen en niets gaat eraf. God heeft het zo beschikt dat de mens ontzag voor Hem kan hebben”. Het zijn Gods woorden verbonden met jouw tijd, jouw leven.

15.

Wij lezen psalm 126

Als God ons thuisbrengt uit onze ballingschap - dat zal een droom zijn. Wij zullen zingen lachen, gelukkig zijn. Dan zegt de wereld: 'Hun God doet wonderen.' Ja, Gij doet wonderen, God in ons midden, Gij onze vreugde. Breng ons dan thuis, keer ons tot leven zoals rivieren in de woestijn die, als de regen valt, opnieuw gaan stromen. Wie zaait in droefheid zal oogsten in vreugde. Een mens, gaat zijn weg en zaait onder tranen. Zingende keert hij terug met zijn schoven.

16.

Uit het boek Jezus Sirach 26,1-

Gelukkig de man die een goede echtgenote heeft: zijn leven zal dubbel zo mooi zijn. Een kranige vrouw is de vreugde van haar echtgenoot, zijn leven lang zal hij gelukkig zijn. Een waardevolle vrouw is een grote gave, een geschenk van de Heer voor wie Hem dienen. Al zijn ze rijk, al zijn ze arm in hun hart leeft altijd de vreugde en in alle omstandigheden ligt de glimlach op hun gelaat. De bevalligheid van de vrouw behaagt aan haar man en haar talenten brengen welzijn in het gezin. Een echtgenote die op haar taak is voorbereid en die deze taak bescheiden en bekwaam weet te vervullen, is een geschenk van God. **Een man die met vaste hand** leiding kan geven is een sterke steun voor zijn vrouw. Van onschatbare waarde is de man die zich weet te beheersen. Als de opgang van de zon over de bergen van de Heer, zo zal de kracht van de man en de bevalligheid van de vrouw een schitterend licht zijn in huis.

17.

Wij lezen uit het boek Jezus Sirach. 17, 1-10

De Heer heeft de mens uit de aarde geschapen en heeft hem weer tot haar doen terugkeren. Hij schonk hun een aantal dagen en een bestemde tijd en gaf hen de macht over de dingen op de aarde. Hij heeft hem bekleed met een kracht als de zijne en hen gemaakt naar zijn beeld. In al wat leeft heeft Hij de vrees voor de mens gelegd en hem tot heer gemaakt over dieren en vogels. Hij heeft hun tong gevormd en hun ogen en hun oren en hun een hart gegeven om te denken. Hij heeft hen vervuld met onderscheidingsvermogen; Hij toonde hun het goed en het kwaad. Hij heeft zijn oog in hun hart geplant om hun te laten zien hoe groot zijn werken zijn, zodat zij van de grootheid van zijn werken gewagen en zijn heilige naam prijzen. Hoe groot is de barmhartigheid van de Heer en hoe genadig is Hij voor wie zich tot Hem bekeren ! Want voor de mens is niet alles bereikbaar, omdat het mensenkind niet onsterfelijk is.

18.**Wij lezen uit het boek der Spreuken 31,10-31**

Een sterke vrouw, wie zal haar vinden? Haar waarde gaat die van edelstenen te boven. Het hart van haar man vertrouwt op haar, want zij brengt hem geluk alle dagen van haar leven. Zij zoekt zorgvuldig wol en linnen uit en haar handen verrichten er wonderen mee. Zij staat op als het nog donker is, en zorgt voor het eten van gans haar gezin. Zij heeft oog voor de behoeftige en laat de misdeelde niet in de steek. Wat zij zegt, getuigt van wijsheid, zij straalt kracht en waardigheid uit. Zij gaat de gangen van haar gezin na en heeft voor iedereen evenveel aandacht. Haar kinderen staan op en zijn trots op haar, haar man staat op om haar te roemen. Er zijn veel vrouwen in de wereld naar wie we opkijken, maar geen zoals zij. Bevalligheid is bedrieglijk en schoonheid is zo tijdelijk. Maar een vrouw die de Heer bemint, moet geprezen worden Daar ligt het geheim van de sterke vrouw.

19.**Uit de tweede brief van Paulus aan de christenen van Korinte 1, 1-5**

Zusters en broeders, Gezegend is God, de Vader van onze Heer Jezus Christus, de Vader vol ontferming en de God van alle vertroosting. Hij troost ons in al onze tegenspoed, zodat wij in staat zijn anderen te troosten in al hun noden, dank zij de troost die wij van God ontvangen. Want wij delen volop in het lijden van Christus; maar door Christus wordt ons ook overvloedige vertroosting.

20.**Uit de eerste brief van Paulus aan de Korintiërs 1 Kor 12,31;13,1-8a**

Zusters en Broeders, Streef naar de hoogste gaven! Maar eerst wijs ik u een weg die verheven is boven alles. Al spreek ik de taal van engelen en mensen, als ik de liefde niet heb, ben ik een galmend bekken of een schelle cimbaal. Al heb ik de gave van de profetie, al ken ik alle geheimen en alle wetenschap, al heb ik het volmaakte geloof dat bergen zou kunnen verzetten, als ik de liefde niet heb ben ik niets. Al deel ik al mijn bezit uit, al geef ik mijn lichaam prijs aan de vuurdood: Als ik de liefde niet heb, baat het mij niets. De liefde is lankmoedig en goedertieren; de liefde is niet afgunstig, zij praalt niet, zij beeldt zich niets in. Zij geeft niet om de schone schijn, zij zoekt zichzelf niet, zij laat zich niet kwaad maken en rekent het kwade niet aan. Zij verheugt zich niet over onrecht, maar vindt haar vreugde in de waarheid. Alles verdraagt zij, alles gelooft zij, alles hoopt zij, alles duldt zij. De liefde vergaat nooit. Woorden van profeten verdwijnen, aan taal en kennis komt een einde. Ach, al wat wij weten is stukwerk - en onze diepste dromen zijn zo vluchtig. Maar als het oneindige aanbreekt, houdt al het eindige op. Nu nog zien wij spiegelbeelden - onduidelijk, eenmaal staan wij oog in oog met God. Nu weet ik nog niet de helft, ooit, eenmaal, zal ik alles weten zoals Hij alles weet van mij. Geloof, hoop en liefde zullen blijven, alle drie, maar de grootste is de liefde.

21.**Uit het tweede boek Makkabeeën 7, 27-28 en 22-23**

In deze lezing spreekt een moeder tot haar kind dat sterven gaat: Mijn kind, ik heb je negen maanden in mijn schoot gedragen en tot op deze leeftijd je verzorgd, grootgebracht en verpleegd. Ik bid je, mijn kind, beschouw de hemel en de aarde, met alles wat ze bevatten en bedenk dat God dit uit het niet heeft geschapen. Ik weet niet, hoe je in mijn schoot werd gevormd; want niet ik heb je adem en leven geschonken of het groeien in jou geleid. Neen, het was de Schepper der wereld; Hij bewerkt het ontstaan van de mens, zoals Hij van alles de oorsprong is. In zijn barmhartigheid zal Hij je eens weer adem en leven schenken.

G. evangelie

1.

Uit het evangelie volgens Johannes. 14, 1-6

In die tijd sprak Jezus: "Laat uw hart niet verontrust worden.

Gij gelooft in God, **gelooft ook in Mij. In het huis van mijn Vader is ruimte voor velen.** Ware dit niet zo, dan zou Ik het u hebben gezegd, want Ik ga heen om een plaats voor u te bereiden. En als Ik ben heengegaan en een plaats voor u heb bereid, kom Ik terug om u op te nemen bij Mij, opdat ook gij zult zijn waar Ik ben. Gij weet waar Ik heenga, en ook de weg daarheen is u bekend." Thomas zei tot Hem: "Heer, wij weten niet waar Gij heengaat: hoe moeten wij dan de weg kennen?" Jezus antwoordde hem: "**Ik ben de weg, de waarheid en het leven.** Niemand komt tot de Vader tenzij door Mij."

2.

Uit evangelie volgens Johannes. 15, 9-17

In die tijd sprak Jezus: Zoals de Vader Mij heeft liefgehad, zo heb ook Ik u liefgehad. **Blijft in mijn liefde.** Dit zeg Ik u, opdat mijn vreugde in u moge zijn en uw vreugde volkomen moge worden. Dit is mijn gebod, **dat gij elkaar liefhebt, zoals Ik u heb liefgehad.** Geen groter liefde kan iemand hebben dan deze, dat hij zijn leven geeft voor zijn vrienden. Gij zijt mijn vrienden, als gij doet wat Ik u gebied. Ik noem u geen dienaars meer, want de dienaar weet niet wat zijn heer doet, maar u heb Ik vrienden genoemd, want ik heb u alles meegedeeld wat ik van de Vader heb gehoord. Niet gij hebt Mij uitgekozen, maar Ik u en Ik heb u **de taak gegeven** op tocht te gaan en **vruchten** voort te brengen, die blijvend mogen zijn. Dan zal de Vader u geven al wat gij Hem in mijn Naam vraagt. Dit is mijn gebod, dat gij elkaar liefhebt.

3.

Uit het evangelie volgens Lucas. 12, 35-40

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen: **Houdt uw lenden omgord en de lampen brandend!** Gedraagt u als mensen die wachten op de terugkomst van hun heer die naar de bruiloft is, om, als hij aankomt en klopt, hem aanstonds open te doen. Gelukkig de dienaars die de Heer bij zijn komst wakende zal vinden. Voorwaar, Ik zeg u: Hij zal zich omgorden en hij zal hen aan tafel nodigen en langs hen gaan om te bedienen. Al komt hij ook in de tweede of in de derde nachtwake, gelukkig zijn de dienaars die hij zo aantreft. Begrijpt dit wel: als de eigenaar van het huis wist op welk uur de dief zou komen, zou hij in zijn huis niet laten inbreken. **Weest ook gij bereid**, omdat de Mensenzoon komt op het uur waarop gij het niet verwacht.

4.

Uit het evangelie volgens Johannes 11, 17-27

Bij zijn aankomst te Betanië bevond Jezus dat **Lazarus** al vier dagen in het graf lag. Betanië nu was dicht bij Jeruzalem, op een afstand van ongeveer drie kilometer. Vele joden waren dan ook naar Marta en Maria gekomen om hen te troosten over het verlies van hun broer. Zodra Marta hoorde dat Jezus op komst was, ging zij Hem tegemoet; Maria echter bleef thuis. Marta zei tot Jezus: "Heer, als Gij hier waart geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn. Maar zelfs nu weet ik dat wat Gij ook aan God vraagt, God het U zal geven." Jezus zei tot haar: "Uw broer zal verrijzen." Marta antwoordde: "Ik weet dat hij zal verrijzen, bij de verrijzenis op de laatste dag." Jezus zei haar: "Ik ben de verrijzenis en het leven. **Wie in mij gelooft, zal leven**, ook al is hij gestorven, en ieder die leeft in geloof aan Mij, zal in eeuwigheid niet sterven. Geloof gij dit?" Zij zei tot Hem: "Ja, Heer, ik geloof vast dat Gij de Messias zijt, de Zoon van God die in de wereld komt."

5.

Uit het evangelie volgens Johannes 11, 17.32-45

Bij zijn aankomst te Betanië bevond Jezus dat **Lazarus** al vier dagen in het graf lag. Toen Maria op de plaats kwam waar Jezus zich bevond en Hem zag, viel zij Hem te voet en zei: "Heer, als Gij hier waart geweest, zou mijn broer niet gestorven zijn." Toen Jezus haar zag wenen, en eveneens de Joden die met haar waren meegekomen, doorliep Hem een huivering en diep ontroerd sprak Hij: "Waar hebt gij hem neergelegd?" Zij zeiden Hem: "Kom en zie, Heer." **Jezus begon te wenen** zodat de joden zeiden: "Zie eens hoe Hij van hem hield." Maar sommigen onder hen zeiden: "Kon Hij die de ogen van een blinde opende, ook niet maken dat deze niet stierf?" Bij het graf gekomen, overviel Jezus opnieuw een huivering. Het was een rotsgraf en er lag een steen voor. Jezus zei: "Neem de steen weg." Marta, de zuster van de gestorvene, zei Hem: "Hij riekt al want het is reeds de vierde dag." Jezus gaf haar ten antwoord: "Zei Ik u niet dat **als gij gelooft, gij Gods heerlijkheid zult zien?**" Na deze woorden riep Hij met luide stem: "Lazarus, kom naar buiten!" De gestorvene kwam naar buiten, voeten en handen met zwachtels gebonden en met een zweetdoek om zijn gezicht. Jezus beval hun: "Maak hem los en laat hem gaan." Vele joden die naar Maria waren gekomen en zagen wat Jezus gedaan had, geloofden in Hem.

6.

Uit het evangelie volgens Marcus. 13, 33-37

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen: Weest op uw hoede; **weest waakzaam**, want gij weet niet wanneer het ogenblik daar is. Het is er mee als met een man die in het buitenland vertoeft. Bij het verlaten van zijn huis heeft hij aan zijn dienaars het beheer overgedragen, **aan ieder zijn taak** toegewezen en de deurwachter bevolen waakzaam te zijn. Weest dus waakzaam, want ge weet niet wanneer de heer des huizes komt, 's avonds laat of midden in de nacht, bij het hanengekraai of 's morgens vroeg. Als hij onverwacht komt, laat hij u dan niet slapend vinden. En wat Ik tot u zeg, zeg Ik tot allen: weest waakzaam!

7.

Uit het evangelie volgens Lucas. 23, 44 - 24, 6

Het was omtrent het zesde uur; er viel duisternis over heel de streek tot aan het negende uur toe doordat de zon geen licht meer gaf. Het voorhangsel van de tempel scheurde middendoor. Toen riep Jezus met luide stem: "**Vader, in uw handen beveel ik mijn geest.**" Nadat Hij dit gezegd had, gaf hij de geest. Nu was er een zekere Jozef, lid van de Hoge Raad, een welmenend en rechtschapen man. Deze ging naar Pilatus en vroeg om het lichaam van Jezus. Na het van het kruis te hebben genomen, wikkelde hij het in een lijkwade. Vervolgens legde hij Hem in een graf, dat in steen was uitgehouwen en waarin nog nooit iemand was neergelegd. Op de eerste dag van de week echter gingen de vrouwen zeer vroeg in de morgen naar het graf met welriekende kruiden die zij klaar gemaakt hadden. Zij vonden de steen weggerold van het graf, gingen er binnen maar vonden er het lichaam van de Heer Jezus niet. Terwijl zij niet wisten wat daarvan te denken, stonden er plotseling twee mannen voor hen in een stralend wit kleed. Toen zij van schrik bevangen, het hoofd naar de grond bogen, vroegen de mannen haar: "Waarom zoekt ge de levende bij de doden? Hij is niet hier, **Hij is verrezen.**"

8.

Uit het evangelie volgens Marcus. 4, 35-41

Tegen het vallen van de avond sprak Jezus tot zijn leerlingen: "**Laten we oversteken.**" Zij stuurden het volk weg en namen Hem mee zoals Hij daar in de boot zat; andere boten begeleidden Hem. Er stak een **hevige storm** op en de golven sloegen over de boot, zodat hij al vol liep. Intussen lag Hij aan de achtersteven op het kussen te slapen. Ze maakten Hem wakker en zeiden Hem: "Meester, raakt het U niet dat wij vergaan?" Hij stond op, richtte zich met een dwingend woord tot de wind en sprak tot het water: "Zwijg, stil!" De wind ging liggen en het werd volmaakt stil. Hij sprak tot hen: "**Waarom zijt ge zo bang?** Hoe is het mogelijk dat ge nog geen geloof bezit?" Zij werden door een grote vrees bevangen en vroegen elkaar: "Wie is Hij toch, dat zelfs wind en water Hem gehoorzamen?"

9.

Uit het evangelie volgens Lucas. 7, 11-17

In die tijd begaf Jezus zich naar een stad die **Naïn** heette; zijn leerlingen en een grote groep mensen gingen met Hem mee. Hij was juist in de nabijheid van de stadspoort gekomen, toen daar een dode werd uitgedragen, de **enige zoon van zijn moeder** die weduwe was. Een groot aantal mensen uit de stad vergezelde haar. Toen de Heer haar zag, gevoelde Hij medelijden met haar en sprak: "Schrei maar niet." Daarop trad Hij op de lijkbaar toe en raakte die aan. De dragers bleven staan en Hij sprak: "**Jongeling, Ik zeg je: sta op!**" De dode kwam overeind zitten en begon te spreken, en Jezus gaf hem aan zijn moeder terug. Allen werden door ontzag bevangen en zij verheerlijkten God, zeggende: "Een groot profeet is onder ons opgestaan" en "God heeft genadig neergezien op zijn volk."

10.

Uit het evangelie volgens Lucas. (Luc.12, 22-31 en Marc.6,25-33)

Jezus zei tegen zijn leerlingen: "Om deze reden zeg ik tegen jullie: maak je geen zorgen over jezelf en over wat je zult eten, noch over je lichaam en over wat je zult aantrekken. Want het leven is meer dan voedsel en het lichaam meer dan kleding. Kijk naar de vogels: ze zaaien niet en oogsten niet, ze hebben geen voorraadkamer en geen schuur, het is God die ze voedt. Hoeveel meer zijn jullie niet waard dan de vogels! Wie van jullie kan door zich zorgen te maken één el aan zijn levensduur toevoegen? Als jullie dus zelfs het geringste al niet kunnen, waarom maken jullie je dan zorgen over de rest? Kijk naar de lelies, kijk hoe ze groeien. Ze werken niet en weven niet. Ik zeg jullie: zelfs Salomo ging in al zijn luister niet gekleed als een van hen. Als God het groen dat vandaag nog op het veld staat en morgen in de oven gegooid wordt al met zo veel zorg kleedt, met hoeveel meer zorg zal hij jullie dan niet kleden, kleingelovigen? Ook jullie moeten niet nadenken over wat je zult eten en wat je zult drinken, en jullie moeten je niet door zorgen laten kwellen. De volken van deze wereld jagen die dingen na, maar jullie Vader weet dat je ze nodig hebt. Zoek liever zijn koninkrijk, en die andere dingen zullen je erbij gegeven worden.

11.

Uit het evangelie volgens Johannes 12, 24-25.27-28a***De natuur kan ons veel leren over sterven om te leven.***

In die tijd nam Jezus het woord en zei : 'Een graankorrel blijft maar een graankorrel als hij niet in de aarde valt en sterft. Maar als hij sterft, brengt hij rijke vrucht voort. Wie zijn leven veilig wil stellen, zal het verliezen. Maar wie zijn leven prijsgeeft, zal het behouden en eeuwig leven. Nu ben Ik bedroefd, want mijn uur van sterven is aangebroken. Wat zal Ik zeggen : 'Vader, red Mij uit dit uur ? Maar daarom ben Ik juist tot dit uur gekomen. Vader, toon Mij uw heerlijkheid.'

12. Vrije vertaling uit het evangelie volgens Johannes 21, 15-17

Ze kwamen een eind achterop, Jezus en Petrus. Het was een stille avond en het was fris aan het meer. Het was Jezus die de stilte verbrak: "Petrus, ik moet je iets vragen. Je houdt toch van me? Je vriendschap is niet zomaar een woord?" "Neen" zei Petrus, "anders zou ik toch niet al die jaren..." "Dat is waar" zei Jezus. Een eindje verderop vroeg Jezus opnieuw: "Zeg Petrus, je meent het toch?" "Waarom zo aandringen?" dacht Petrus. "Dat weet u toch zo goed als ik, of zelfs beter", zei hij. Na een poosje vroeg Jezus voor de derde keer nu al: "Ernstig nu, Petrus, hou je echt van mij? Dat deed Petrus stilstaan. Het schokte hem. Hij knikte en streek even met de rug van zijn hand over zijn voorhoofd. "Dan vertrouw ik ze allemaal toe" zei Jezus, "hen daar, en allen die in mij geloven. Als je echt van Mij houdt, dan zal je ook van hen houden.

13. Vrije vertaling uit het evangelie volgens Marcus 9, 30-37

Eens ging Jezus neerzitten en hij keek naar het zonovergoten land, naar de bloemen, de oogst, de velden, naar de wereld vol met mensen. Er was verwondering en vreugde in hem, ontroering en vreugde om wat mooi en goed was, en dankbaarheid. Hij riep een kind, zette het in de kring en zei tegen de mensen: "Als je niet wordt als een kind, open, ontvankelijk, onbevangen voor het mysterie van het leven, en durvend erop in te gaan, vertrouwend en gelovend, dan heb je niets begrepen van het rijk van God, dan blijf je ronddwalen in het menselijke doolhof van vertwijfeling, dan wordt het leven uitzichtloos. Je moet diep geloven om de vreugde van het leven te ontdekken.

14. Uit het evangelie volgens Matteüs. 5, 1-12

Toen Jezus de menigte zag, ging Hij de berg op en, nadat Hij zich had neergezet, kwamen zijn leerlingen bij Hem. Hij nam het woord en onderrichtte hen aldus: "**Zalig** de armen van geest, want hun behoort het Rijk der hemelen. **Zalig** de treurende, want zij zullen getroost worden. **Zalig** de zachtmoedigen, want zij zullen het land bezitten. **Zalig** die hongeren en dorsten naar gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden. **Zalig** de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden. **Zalig** de zuiveren van hart, want zij zullen God zien. **Zalig** die vrede brengen, want zij zullen kinderen van God genoemd worden. **Zalig** die vervolgd worden om de gerechtigheid, want hun behoort het Rijk der hemelen. **Zalig** zijt gij wanneer men u beschimpt, vervolgt en lasterlijk van allerlei kwaad beticht om Mijnentwil: verheugt u en juicht, want groot is uw loon in de hemel."

15. Uit het evangelie volgens Matteüs. 14, 22-33

Na de broodvermenigvuldiging dwong Jezus zijn leerlingen in de boot te gaan en alvast **naar de overkant** te varen, terwijl Hij het volk naar huis zou zenden. Toen Hij het volk had weggezonden, ging Hij de berg op om in afzondering te bidden. De avond viel en Hij was daar alleen. De **boot** was reeds een heel eind van de kust verwijderd en werd geteisterd door de golven, want zij hadden **tegenwind**. In de vierde nachtwake kwam Jezus te voet over het meer naar hen toe. Maar toen de leerlingen Hem zo over het meer zagen gaan, raakten zij van streek omdat zij een spook meenden te zien en zij begonnen van angst te schreeuwen. Maar Jezus zei onmiddellijk tot hen: "Weest gerust, Ik ben het. **Vreest niet.**" "Heer, antwoordde Petrus, als Gij het zijt, zeg mij dan dat ik over het water naar U toe moet komen." Waarop Jezus sprak: "Kom!" Petrus stapte uit de boot en liep over het water naar Jezus toe. Maar toen hij merkte hoe hevig de wind was, werd hij **bang**; hij begon te zinken en schreeuwde: "Heer, red mij!" Terstond **stak Jezus zijn hand uit** en greep hem vast, terwijl Hij tot hem zei: "Kleingelovige, waarom heb je getwijfeld?" Nadat zij in de boot gestapt waren, ging de wind liggen. De inzittenden wierpen zich voor Jezus neer en zeiden: "Waarlijk, Gij zijt de Zoon van God."

16. Uit het evangelie volgens Matteüs. 25, 1-13

In die tijd vertelde Jezus zijn leerlingen deze gelijkenis: Het zal met het rijk der hemelen zijn als met **tien meisjes** die met hun lampen uittrokken, de bruidegom tegemoet. Vijf van hen waren dom, de vijf andere verstandig. Want de dommen namen wel hun lampen mee maar geen olie; de **verstandigen** echter namen met hun lampen tevens **kruiken olie** mee. Toen nu de bruidegom op zich liet wachten, dommelden zij allen in en sliepen. Maar midden in de nacht klonk er geroep: "Daar is de bruidegom! Trekt hem tegemoet!" Meteen waren al de meisjes wakker en maakten hun lampen in orde. De dommen zeiden tot de verstandigen: "Geef ons wat olie want onze lampen gaan uit. "Maar de verstandigen antwoordden: "Neen, er mocht eens niet genoeg zijn voor ons en jullie samen. Gaat liever naar de verkopers en haalt wat voor jezelf." Maar terwijl zij onderweg waren om te gaan kopen, kwam de bruidegom en die klaar stonden, traden met hem binnen om bruiloft te vieren; en de deur ging op slot. Later kwamen ook de andere meisjes en zeiden: "Heer, heer, doe open!" Maar hij antwoordde: "Voorwaar, ik zeg u: ik ken u niet. **Weest dus waakzaam**, want gij kent dag noch uur.

17. Uit het evangelie volgens Lucas. 22, 39-44

In die tijd ging Jezus naar buiten en begaf zich volgens zijn gewoonte naar de **Olijfberg**. Ook de leerlingen gingen met Hem mee. Ter plaatse aangekomen sprak Hij tot hen: "Bidt, dat gij niet op de bekoring ingaat." Hij verwijderde zich van hen, ging ongeveer een steenworp verder, wierp zich op de knieën en **bad**: "**Vader, als Gij wilt, laat dan deze beker aan Mij voorbijgaan**. Maar toch: niet mijn wil maar uw wil geschiede." Aan doodsangst ten prooi bad Hij met nog meer aandrang. Zijn zweet werd tot dikke druppels bloed, die op de grond neervielen.

18. Uit het evangelie volgens Matteüs. 11, 25-30

In die tijd sprak Jezus aldus: Ik prijs U, Vader, Heer van hemel en aarde, omdat Gij deze dingen verborgen gehouden hebt voor wijzen en verstandigen, maar ze hebt **geopenbaard aan kinderen**. Ja Vader, zo heeft het U behaagd. Alles is Mij door mijn Vader in handen gegeven. Niemand kent de Zoon tenzij de Vader, en niemand kent de Vader tenzij de Zoon en hij aan wie de Zoon Hem wil openbaren. **Komt allen tot Mij** die uitgeput zijt en onder lasten gebukt, en **Ik zal u rust en verlichting** schenken. Neemt mijn juk op uw schouders en leert van Mij: Ik ben zachtmoedig en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen, want mijn juk is zacht en mijn last is licht.

19. Uit het evangelie volgens Matteüs. 25, 14-23

In die tijd hield Jezus zijn leerlingen deze **gelijkenis** voor: Een man riep bij zijn vertrek naar het buitenland zijn dienaars bij zich om hun zijn bezit toe te vertrouwen. Aan de één gaf hij vijf **talenten**, aan de andere twee, aan een derde één, ieder naar zijn bekwaamheid. Daarna vertrok hij. Die de vijf talenten gekregen had, ging er terstond mee werken en verdiende er vijf bij. Zo verdiende ook degene die de twee gekregen had, er twee bij. Maar die dat ene had gekregen, ging een gat in de grond graven en het geld van zijn heer verbergen. Een hele tijd later kwam de heer van die dienaars terug en hield afrekening met hen. Die vijf talenten gekregen had, trad naar voren en bood nog vijf talenten aan met de woorden: "Heer, vijf talenten hebt gij mij toevertrouwd; ziehier, vijf talenten heb ik erbij verdiend." Zijn meester sprak tot hem: "**Uitstekend, goede en trouwe dienaar**, over weinig waart ge trouw, over veel zal ik u aanstellen. **Ga binnen in de vreugde van uw heer**." Nu trad die van de twee talenten naar voren en zei: "Heer, twee talenten hebt gij mij toevertrouwd; ziehier, twee talenten heb ik erbij verdiend." Zijn meester sprak tot hem: "Uitstekend, goede en trouwe dienaar, over weinig waart ge trouw, over veel zal ik u aanstellen. **Ga binnen in de vreugde van uw heer**."

20.

Vrije vertaling van het 11de hoofdstuk evangelie volgens Johannes. 11,1-44

Als het Jezus te hoog zat, nam Hij de wijk naar **Marta, Maria en Lazarus**. Hij kon er vrijuit praten. **Echte vrienden**. Hij ging er graag en veel. Op een dag was Hij aan 't preken, drie, vier kilometer bij hen vandaan, toen het droeve bericht kwam van Lazarus, die zwaar ziek was. Maar Jezus zei: Deze ziekte leidt niet tot de dood. Wisten zij veel wat Hij bedoelde! Hij maakte geen haast en **Lazarus stierf** en werd begraven. Toen Hij eindelijk dan zijn gezicht liet zien klaagde Marta: Als Jij hier was geweest, hadden we Lazarus niet verloren. Haar toonhoogte was die van het verwijt: Je komt zo dikwijls bij ons, waarom bleef Je nu weg? Waarom kwam Je niet, toen ik Je liet roepen? **Waarom?** Maar je kunt immers nooit weten en daarom zei ze er nog bij : 'Maar ook nu hij dood is, weet ik, dat Jij alles kunt, alles in Gods naam' Hij begreep best wat ze bedoelde. "Je broer zal verrijzen!" zo heeft Hij haar troostend gezegd. Marta heeft gezwegen, gehuild. Wat doe je met zulke opmerking, met zulke woorden... Wat schiet je daar mee op in dit grote verdriet. En ze heeft knikkend gezegd: "Ik weet dat hij verrijzen zal, later, later, op de jongste dag". En opnieuw sprak Jezus woorden, woorden zoals: "**Ik ben de Verrijzenis en het Leven**, en wie in Mij gelooft, sterft in eeuwigheid niet. Geloof je dat?" Geloof je dat? Het hangt er maar van af wie het zegt, wie het vraagt. En omdat ze Hem kende zei ze van harte, echt van harte: "Ja Heer, ja... omdat ik weet dat Je waard bent geloofd te worden".

21.

Uit het evangelie volgens Lucas. 24, 13-35

Op de eerste dag van de week waren er twee **leerlingen** op weg naar een dorp dat **Emmaüs** heette, en dat ruim elf kilometer van Jeruzalem lag. Zij spraken met elkaar over alles wat was voorgevallen. Terwijl zij zo aan het **praten waren en van gedachten wisselden**, kwam Jezus zelf op hen toe en Hij liep met hen mee. Maar hun ogen werden verhinderd Hem te herkennen. Hij vroeg hen: "Wat is dat voor een gesprek dat gij onderweg met elkaar voert?" Met een bedrukt gezicht bleven ze staan. Een van hen die Kleopas heette, nam het woord en sprak tot Hem: "Zijt Gij dan de enige vreemdeling in Jeruzalem dat Gij niet weet wat daar dezer dagen gebeurd is?" Hij vroeg hen: "Wat dan?" Zij antwoordden Hem: "Dat met Jezus de Nazarener, een man die profeet was, machtig in daad en woord, in het oog van God en van heel het volk; hoe onze hogepriesters en overheidspersonen Hem hebben overgeleverd om Hem ter dood te laten veroordelen en hoe zij Hem aan het kruis hebben geslagen. "**En wij leefden in de hoop** dat Hij degene zou zijn die Israël ging verlossen! Maar met dit al is het reeds de derde dag sinds die dingen gebeurd zijn. Nu sprak Hij tot hen: "O onverstandigen, die zo traag van hart zijt in het geloof aan alles wat de profeten gezegd hebben! Moest de Messias dat alles niet lijden om zijn glorie binnen te gaan?" Beginnend met Mozes verklaarde Hij hun uit al de profeten wat in al de Schriften op Hem betrekking had. Zo kwamen ze bij het dorp waar ze heen gingen, maar Hij deed alsof Hij verder moest gaan. Zij drongen bij Hem aan: "**Blijf bij ons**, want het wordt al avond en de dag loopt ten einde." Toen ging Hij binnen om bij hen te blijven. Terwijl hij met hen aanlag, nam Hij brood, sprak de zegen uit, brak het en reikte het hun toe. Nu gingen hun ogen open en **zij herkenden Hem**, maar Hij verdween uit hun gezicht. Toen zeiden ze tot elkaar: "Brandde ons hart niet in ons, zoals Hij onderweg met ons sprak en ons de Schriften ontsloot?" Ze stonden onmiddellijk op en keerden naar Jeruzalem terug. Daar vonden ze de elf met de mensen van hun groep bijeen. Deze verklaarden: "De Heer is werkelijk verrezen, Hij is aan Simon verschenen." En zij van hun kant vertelden wat er onderweg gebeurd was en hoe Hij door hen herkend werd aan het breken van het brood.

22.

Vrije vertaling van 24 ste hoofdstuk uit het evangelie volgens Lucas

Twee **leerlingen** van Jezus waren op weg naar het dorp **Emmaüs**. De Heer was pas gestorven, zo onverwacht.

De leerlingen geraakten **niet uitgepraat** over die gebeurtenissen. Maar een antwoord dat rust gaf vonden ze niet. Terwijl ze zo onder mekaar bezig waren voegde een vreemde zich bij hen. Het was **Jezus** zelf... **Ze herkenden Hem niet**. Ze vertelden Hem hun diepe ontgoocheling en verwarring. Toen nam Hij het woord en sprak hen over lijden en dood als overgang naar nieuw leven. Ze kwamen bij de leerlingen thuis en gingen aan tafel. De Heer nam het brood, **zegende en brak** het en gaf het aan de leerlingen. Toen gingen hun ogen open en zij erkenden: in uren van rouw en droefheid was Jezus zelf tot hen gekomen als een **boodschap van leven en hoop**.

23.

Uit het evangelie volgens Johannes. 10, 11-18

In die tijd sprak Jezus tot zijn leerlingen: **Ik ben de goede herder**. De goede herder geeft zijn leven voor zijn schapen. Maar de huurling, die geen herder is en geen eigenaar van de schapen, ziet de wolf aankomen, laat de schapen in de steek en vlucht weg; de wolf rooft ze en jaagt ze uiteen. Hij is dan ook maar een huurling en heeft geen hart voor de schapen. **Ik ben de goede herder. Ik ken de mijnen en de mijnen kennen Mij**, zoals de Vader Mij kent en Ik de Vader ken. **Ik geef mijn leven** voor de schapen. Ik heb nog andere schapen, die niet uit deze schaapstal zijn. Ook die moet Ik leiden en zij zullen naar mijn stem luisteren en het zal worden: één kudde, één herder.

24.

Bewerking van het 25ste hoofdstuk van het evangelie volgens Matteüs.

Zo sprak Jezus eens tot zijn vrienden: 'Als we na ons leven hier op aarde mekaar weer zullen ontmoeten, en spreken, zoals een man spreekt tot zijn vriend, dan zal Ik u vragen: **Hebt gij Mij gezien**, toen Ik honger had, en Mij te eten gegeven ? Hebt gij Mij gezien toen Ik dorst had, en Mij te drinken gegeven ? Hebt gij Mij gezien als een vreemdeling, en Mij opgenomen bij uw volk ? Hebt gij Mij gezien toen Ik ziek was, en Mij bezocht ?... En dan zal jij zeggen: Wanneer waart Gij hongerig, dorstig, een zieke of vreemdeling ?

Geloof Me, Ik zeg u nu reeds: **Als gij de minste van onze broeders** ziet, die honger lijdt of dorst heeft, die ziek is of een vreemdeling is, dan hebt ge Mij gezien. En als ge dan iets doet aan de minste van de mensen, om het beter om leven te maken voor hem, dan hebt ge dat aan Mij gedaan.

25

Vrije vertaling uit het evangelie volgens Mateüs. 14, 22-33

Steek van wal, zei Jezus, en **vaar naar de overkant**. Ze voeren het meer op; hij nam afscheid van de mensen. Daarna ging Hij bidden, alleen op de berg. Het was al laat geworden. Ze waren ver op het meer en **de wind zat tegen**. Ze tobden vertwijfeld. De bekoring was groot om terug te keren.

In de nanacht, midden hun zwalpen en zwoegen, kwam Jezus naar ze toe. "Een spook", schreeuwden ze van angst. Houd moed, riep Jezus hen toe. Ik ben het. Weest niet bang. Ben jij het, Heer, klonk Petrus' stem. Laat me dan naar je toekomen. Kom, zei Jezus. Petrus stapte de boot uit en liep naar Jezus toe. Maar toen hij merkte hoe sterkt de tegenwind was sloeg hem de schrik op het hart en geraakte hij in paniek. Toen zonk hij en riep: Heer help me, red me. Meteen stak **Jezus zijn hand uit** en pakte hem vast. Wat heb jij een klein geloof, zei hij, terwijl Hij hem optrok. Waarom twijfelde je zo? Toen ze in de boot waren ging ook de storm in hun hart luwen. Ze werden er allen heel stil van. Echt waar, zegden ze. **Hij is groter dan ons hart**.

H. Voorbede

M. a) Begin en slot van voorbede door de voorganger:

1.

Laten we onze gevoelens voor God uitspreken, onze twijfels, onze droefheid, ons verlangen naar troost, al wat er leeft in ons hart.

----- 4 intenties

Heer onze God, niet voor de dood hebt Gij ons gemaakt, maar om te leven. Laat **N.....** nu thuishkomen bij U.

En mogen wij door dit sterven uitgenodigd worden om te groeien in geloof, in hoop en vertrouwen en in fijngevoelige liefde.

2.

Vrienden, wij geloven ondanks alles dat God het leven wil en niet de dood, de blijdschap en niet het verdriet, dat Hij bij ons is. Laat ons stil worden en bidden tot God. Hij verstaat wat niet gezegd kan worden.

----- 4 intenties

Heer onze God, wij danken U voor alle liefde die van **N....** is uitgegaan en voor de vriendschap die **hij / zij** heeft gebracht. **Hij / zij** heeft zich heel **zijn / haar** leven aan U vastgehouden. Neem **hem / haar** bij U op en laat **hem / haar** delen in uw vreugde die zonder einde is. Amen.

3.

Laten wij samen bidden tot onze Heer Jezus Christus, die gezegd heeft:

"Ik ben de Verrijzenis en het Leven; wie in Mij gelooft zal leven ook al is hij gestorven. En al wie leeft en gelooft in Mij zal in eeuwigheid niet sterven".

----- 4 intenties

God, Gij kent ons verdriet, Gij verstaat ons zwijgen. Wij hebben geen woorden voor de dood en wij begrijpen niet wat er gebeurd is.

Troost ons en sterk ons geloof in Jezus van Nazareth, uw Zoon, onze Broeder, tot in eeuwigheid. AMEN

4.

Zusters en broeders, onze God is een God van levenden en Hij wekt in ons het verlangen naar het eeuwig leven.

Laat ons dan bidden tot God, onze Vader.

----- 4 intenties

Goede God, zoveel mensen zijn in rouw gedompeld, ook wijzelf worden nu met pijn en verdriet geconfronteerd. Wij bidden U dat wij in uw goedheid kunnen blijven geloven : dat Gij in pijn en verdriet, in leven en sterven ons nabij blijft vandaag en alle dagen tot in eeuwigheid. AMEN.

Intenties van de voorbede

1.

1) Wij danken U, God voor **hem / haar** die ons zo nabij en dierbaar was en die nu is heengegaan uit onze wereld. Wij danken U voor alle vriendschap die van **hem / haar** is uitgegaan en voor de vrede die **hij / zij** heeft gebracht... Laat ons bidden.

2) Wij bidden dat er niets van **zijn / haar** leven verloren mag gaan, dat wat **hij / zij** voorgeleefd en gedaan heeft ten goede mag komen aan deze wereld, dat al wat **hem / haar** heilig was geëerbiedigd mag worden door de mensen die na **hem / haar** komen, dat **hij / zij** in alles waarin **hij / zij** groot is geweest tot ons mag blijven spreken, juist nu **hij / zij** gestorven is... Laat ons bidden.

3) Bidden wij voor alle mensen, die hoe dan ook, te lijden hebben voor hen die eenzaam zijn en moedeloos: dat zij blijven geloven in een betere toekomst, in het leven en in God.. Laat ons bidden

4) Bidden wij ook voor onszelf die zoveel liefde kunnen geven maar het nog te weinig doen, dat wij ons leven afstemmen op elkaar in liefde en zorgzame aandacht... Laat ons bidden.

2.

1) Voor onze dierbare overledene: dat **zijn / haar** leven, **zijn / haar** vreugde en lijden, **zijn / haar** zwakheid en vertrouwen aanvaard mogen worden door de Heer... Laat ons bidden.

2) Voor hen die door dit sterven worden beproefd: familieleden, vrienden en kennissen: dat God hen mag troosten en opbeuren door zijn aanwezigheid... Laat ons bidden

3) Bidden wij voor zoveel mensen die lijden door ziekte of pijn; voor allen die wegwijnen van verdriet en voor hen die niets meer van het leven verwachten... Laat ons bidden

4) Voor ons allen die hier aanwezig zijn om te bidden : dat wij elkaar helpen het lijden te dragen door onze fijngevoeligheid en ons diep meeleven... Laat ons bidden

3.

1) Wij bidden voor deze overledene dat God **hem / haar** opneemt in zijn eeuwige vreugde en de belofte vervult die Hij in ieder mensenhart heeft neergelegd... Laat ons bidden.

2) Dat het getuigenis van deze overledene in ons hart geprent blijft en dat wij blijven zorgen voor wat **hem / haar** ter harte ging...Laat ons bidden.

3) Voor allen die met **hem / haar** verbonden zijn: dat het verdriet om dit afscheid hen niet moedeloos maakt, dat zij begrijpende mensen mogen ontmoeten... Laat ons bidden.

4) Voor mensen die lijden, voor zieken en eenzamen, voor mensen zonder hoop noch toekomst: dat God hun, langs mensen, een teken mag geven van zijn liefde... Laten ons bidden.

4. (voor een jonge mens)

1) Voor **N....** die gestorven is, te vroeg naar onze maatstaven, zoveel was nog niet af, zoveel moest nog worden gedaan: Dat God zich over **hem / haar** mag ontfermen... Laat ons bidden.

2) Voor hen die achterblijven: familieleden en vrienden die van **hem / haar** hielden Zoveel hadden ze nog kunnen doen, zoveel wilden ze nog aan elkaar zeggen: Dat God zich over hen mag ontfermen... Laat ons bidden.

3) Voor allen die groot lijden moeten dragen, voor allen die aan verdriet ten onder dreigen te gaan: Dat zij steun en troost vinden. Dat God zich over hen mag ontfermen... Laat ons bidden.

4) Voor ons allen die hier aanwezig zijn die op dit ogenblik meer dan ooit weet hebben van de broosheid van het leven: dat wij zacht en teder omgaan met elkaar en elkaar dragen in goede en kwade dagen. Dat God zich over ons allen mag ontfermen... Laat ons bidden.:

5.

1) Laat ons bidden voor **N....**, die ons zo nabij en dierbaar was: dat **zijn / haar** liefde en verlangen, vreugde en verdriet bij God een antwoord vinden, dat God **hem / haar** overvloedig mag geven wat wij **hem / haar** tekort deden... Laat ons bidden.

2) Laat ons bidden voor de familieleden van **N....** die moeten leven met een lege plaats in huis, voor alle ouders die treuren om het verlies van een kind: dat God hen moge bijstaan met liefde en kracht en dat zij ook van ons steun en medeleven mogen ontvangen... Laat ons bidden.

3) Bidden wij voor de wereld waarin wij leven, dat, bij vreugde en verdriet, bij voor- en tegenspoed de mensen elkaar nabij zouden zijn... Laat ons bidden.

4) Bidden we voor onszelf : dat wij dankbaar blijven voor de liefde, de vreugde en de hartelijkheid die wij van **N....** hebben ondervonden...Laat ons bidden.

6.

1) Bidden wij voor **N....** die ons zo dierbaar was en zo nabij, dat **hij / zij** voort mag leven in **zijn / haar** familie, in hun hart, in hun levensdurf, in hun gedachten en hun geweten... Laat ons bidden.

2) Bidden wij voor allen die treuren om dit heengaan: familie en vrienden: dat hun droefheid wordt verzacht door de dankbare herinnering aan deze overledene, aan al het goede dat **hij / zij** gedaan heeft... Laat ons bidden.

3) Bidden wij voor allen die te kampen hebben met een storm van verdriet in hun hart: Dat zij niet verdrinken in draaikolken van bitterheid, maar een uitgestrekte hand voelen en zich geborgen weten bij zorgzame mensen... Laat ons bidden.

4) Bidden wij voor onszelf dat wij het verlies niet wegpraten, niet ontvluchten, maar het ook niet koesteren **zo** dat het ons verstikt en eenzaam maakt. God geve, dat wij ons opnieuw durven toevertrouwen aan het leven..

Laat ons bidden.

7.

1) Bidden wij voor deze overleden **man / vrouw** die geliefd was om **zijn / haar** eenvoud en geduld, om **zijn / haar** dienstbaarheid en bezorgdheid voor zovele mensen en die zo gelukkig kon zijn om kleine dingen: dat God dit schoon leven tot een eeuwige vreugde maakt... Laat ons bidden.

2) Voor de familieleden van de overledene, die bedroefd zijn om dit afscheid: dat hun droefheid verzacht wordt door de dankbare herinnering aan al het goede, de troost en de levensvreugde die **hij / zij** aan velen gegeven heeft...Laat ons bidden.

3) Bidden wij de Heer voor allen die onverwacht en veel te vroeg uit deze wereld worden weggenomen, voor onze zieken, voor hen die stervende zijn en voor wie, ten dode toe vereenzaamd zijn: dat God hen horen mag en in zijn hart bewaren... Laat ons bidden.

4) Bidden wij voor onszelf, die zonder liefde niet echt kunnen leven: dat wij omwille van Jezus, bereid zijn meer liefde te geven dan te ontvangen... Laat ons bidden.

8.

1) Wij bidden voor **N....** dat **zijn / haar** getuigenis van goedheid en mildheid, **zijn / haar** wijsheid en begrip in ons hart geprent blijven en dat wij zoals **hij / zij**, echt mens zouden zijn voor wie wij ontmoeten...Laat ons bidden.

2) Voor allen die **hem / haar** nu moeten missen: deze familie in rouw, **zijn / haar** vrienden, burens en bekenden, dat God hen allen kracht geeft... Laat ons bidden.

3) Voor hen, die moeten lijden omwille van de hardheid van de mensen, voor hen die eenzaam sterven, voor hen die geen vriendschap ondervinden... Laat ons bidden.

4) Voor allen die ons dierbaar zijn en die op onze goedheid zijn aangewezen, dat wij troosten waar verdriet is, vrede brengen waar onenigheid is en liefde uitstralen overal waar wij komen.. Laat ons bidden.

9.

1) Wij bidden voor **N....** weggevallen uit ons midden maar opgevangen door God, zo geloven wij. Dat Hij **N....** koestert in zijn hand, dat Hij **hem / haar** aan zijn hart drukt en bewaart in eeuwige vrede... Laat ons bidden.

2) Wij bidden voor hen voor wie **N....** een stuk van hun leven was. (Met name noemen we) Wij brengen voor God hun pijn en verdriet, hun ontredde en vragen. Dat er mensen om hen heen staan, nu en telkens wanneer dat nodig is, die hen tot steun en toeverlaat zijn.... Laat ons bidden.

3) Wij bidden voor onszelf die geraakt zijn door het sterven van **N....** die opgeschrikt uit de dingen van alledag, ons hier verzameld hebben in dit uur: Dat wij, die nog mogen leven, de kracht vinden het leven mooi te maken voor anderen en voor onszelf, de kracht vinden, de aarde bewoonbaar te houden voor onszelf en onze kinderen... Laat ons bidden.

4) Wij bidden voor wie ziek zijn en geen verzorging hebben, voor wie er alleen voor staan en geen schouder hebben om op uit te huilen, voor wie sterven moeten zonder iemand die met hen meegaat tot de grens: Dat wij schouder, reisgenoot mogen worden en dat God hen in zijn armen sluit... Laat ons bidden.

10.

1) Voor onze dierbare overledene **N....** : dat God **hem / haar** rust schenkt voor al **zijn / haar** zwoegen, verkwikking na alle zorgen en het geluk van de eeuwige vreugde... Laat ons bidden.

2) Bidden wij voor allen die treuren om dit heengaan: familie en vrienden, dat hun droefheid wordt verzacht door de dankbare herinnering aan deze overledene, aan al het goede dat **hij / zij** gedaan heeft...Laat ons bidden

3) Bidden wij voor allen die moeten leven met een lege plaats aan hun zijde, dat zij niet ten onder gaan in droefheid, maar kracht putten uit de verrijzenis van de Heer om met toewijding verder te leven met hen die achterblijven...Laat ons bidden.

4) Bidden wij voor allen die onverwacht en veel te vroeg uit deze wereld worden weggenomen. Voor hen die ongeneeslijk ziek zijn en toch zo graag leven... Laat ons bidden.

I Bidprentje

Wij brengen ook een laatste groet aan **N....**, als teken van eerbied en waardering voor **zijn / haar** leven. De familie is u dankbaar voor uw meelevens en biedt u een herinneringsprentje aan opdat wij deze mens niet zouden vergeten en voor **hem / haar** en **zijn / haar** familie zouden blijven bidden.

2.

De offergang die wij nu gaan houden, is een dankbare hulde aan de overledene die wij, eerbiedig, ten afscheid komen groeten. Met een lichte buiging vóór de kist eren wij dit lichaam dat ons zo lange tijd vertrouwd was als de mens die wij liefhadden. Het is ook een steun voor de familie: want daardoor laten wij zien dat we hen nabij willen zijn op dit moment van droefheid.

3.

Laat de offergang een teken zijn van eerbied en respect voor **N....** Nemen we rustig de tijd om **zijn / haar** zijn lichaam, om **hem / haar** zelf te groeten. Laat het ook de stille, maar duidelijke uitdrukking zijn van ons medeleven met het verdriet van hen die achterblijven. Laat het ook een teken zijn van **zijn / haar** en ons geloof dat dit geen afscheid voorgoed is, dat **N....** nu verder leeft in Gods liefde.

J Gebed over de gaven

1.

Heer God, zoals deze wierook opstijgt naar boven, U ter eer, zo moge onze gebeden tot U komen. En mogen over ons neerdalen als een zoete geur dat ons leven doordringt uw nabijheid hier in brood en wijn, voedsel om te leven hier op aarde en bij U in de eeuwen der eeuwen. AMEN.

2.

Heer onze God, in dit brood en deze wijn zijt Gij gegeven aan de mensen. Op dezelfde wijze willen ook wij gegeven mensen zijn om voor elkaar een troost te zijn in dit uur en alle dagen van ons leven tot in eeuwigheid. AMEN.

3.

God, dit brood dat wij U aanbieden herinnert ons aan Jezus die gezegd heeft: 'Als de graankorrel niet in de aarde valt blijft hij alleen, maar als hij sterft brengt hij veel vrucht voort', wij danken U voor deze boodschap die troost en uitzicht geeft, vandaag in dit uur en alle dagen van ons leven, tot in eeuwigheid. AMEN.

4.

God, wij bidden U : aanvaard onze gaven nu wij hier samen zijn met droefheid, vragen en een aarzelend geloof. Richt onze ogen op Jezus, die door het lijden en de dood is heengegaan, Hij die leeft tot in eeuwigheid. AMEN.

5.

Hemelse Vader, aan uw eindeloze goedheid en barmhartigheid vertrouwen wij het leven toe van N.... . Aanvaard ook de gaven van ons menselijk bestaan, samen met dit brood waarin de Heer voor ons gebroken wordt, samen met deze beker waarin zijn goedheid voor ons wordt vergoten, Hij die met U leeft vandaag en alle dagen, tot in eeuwigheid. AMEN.

J Communiebezinning

1.. Uit psalm 23

De Heer is mijn herder, niets kom ik tekort. Hij laat mij weiden op groene velden. Hij brengt mij aan water, waar ik kan rusten, Hij geeft mij weer frisse moed. Mijn schreden leidt Hij langs rechte paden. Al voert mijn weg door donkere kloven, ik vrees geen onheil waar Gij mij leidt. Uw stok en uw herdersstaf geven mij moed en vertrouwen. Gij nodigt mij aan uw tafel met olie zalft Gij mijn hoofd. Het huis van de Heer zal mijn woning zijn voor alle komende tijden.

2. Uit "Gouddraad uit vlas" van Niel Benschop

Je bent niet dood – de Heer heeft je geroepen bij Hem te wonen in zijn glanzend huis; Je hoeft geen rust en vrede meer te zoeken, je hebt ze nu –want je bent veilig thuis. Je bent niet dood –je mag voor eeuwig leven, je bent verlost van onvolkomenheid, van pijn en van verdriet, God zal je geven een onbegrensd geluk in onbegrensde tijd. Je bent niet dood –maar ach, ik zal je missen zoals een mens de meest geliefde mist. De jaren van geluk zijn nooit meer uit te wissen voor wie met jou zich diep verbonden wist.

3.

Ieder mens, die zijn ogen opslaat naar de hemel, en kijkt naar de maan en de sterren, en weet heeft van de enorme grootheid van het heelal, stelt zich vragen aangaande zijn bestaan. Waarom is er leven op aarde? Waarom besta ik? Altijd hebben mensen achter dit alles een God gezien, die zich persoonlijk met ons bezighoudt. De psalmist zegt het reeds : God, wat is de mens dat Gij aan hem denkt, het mensenkind dat hij U ter harte gaat? Voor God zijn we geen nummer, wij zijn door Hem persoonlijk gekend en bemind, ook deze overledene. Als God dan vriendschap sluit met ons, zou Hij ons dan in het niet laten verzinken? Nee, onze God is een God van levenden, niet van doden.

4.

Afscheid nemen is met zachte vingers wat voorbij is dichtdoen en verpakken in goede gedachten der herinnering...is verwijlen bij een brok leven en stilstaan op de pieken van pijn en vreugde...Afscheid nemen is met dankbare handen weemoedig meedragen al wat waard is om niet te vergeten... is moeizaam de draden losmaken en uit het spinrag der belevenissen loskomen en achterlaten en niet kunnen vergeten...Leven is –vanaf zijn eboortevortdurend afscheid nemen, losshaken om voort te gaan, zichzelf verliezen om zich te vinden...Het risico nemen van de graankorrel om vruchten voort te brengen. Afscheid nemen is het moeilijkste in het leven. Men leert het nooit. Gelovig sterven is afscheid nemen van de tijd, niet van het leven. Het is zichzelf blijven zoals men geworden is, het ene mysterie verlaten om het andere in te gaan en op het woord van Jezus de hoop verwisselen voor de zekerheid dat God liefde is.

Ward Bruyninckx

5.

Het wordt avond. Zoals het licht van de avondzon deemstert, zo valt de drukte van het leven weg. De drukte van het leven., ja, jarenlang heb ik het gekoesterd. Genoten heb ik. Het geluk was mij steeds nabij. Liefde en vriendschap bezat ik in overvloed. Mijn geliefden, waarom huilen jullie dan nu? Valt het afscheid jullie zo zwaar? Laat mij langzaam ondergaan in de stilte. Want in die stilte hoor ik het geluid van de eeuwigheid. Luister met me mee. Dan zullen jullie tranen drogen. Want eens worden we herenigd. Dan kunnen we weer samen genieten, niet meer van de drukte van het leven maar van de stilte van de eeuwigheid.

6.

De mensen van voorbij, zij blijven met ons leven. De mensen van voorbij, ze zijn met ons verweven in liefde, in verhalen, die wij zo graag herhalen, in bloemen, geuren, in een lied, dat opklinkt uit verdriet. De mensen van voorbij, zij worden niet vergeten. De mensen van voorbij, zijn in een ander weten. Bij God mogen ze wonen; daar waar géén pijn kan komen. De mensen van voorbij zijn in het licht, zijn vrij!

7.

Zijn / haar glimlach en **zijn / haar** zorgen zijn voorbij de lieve aandacht voor de daagse dingen, die door **zijn / haar** hoofd en door **zijn / haar** vingers gingen en alles wat **hij / zij** was voor u en mij. Wij kunnen vragen stellen maar geen vraag en ook geen antwoord doen de pijn vergeten die wij tezamen om **zijn / haar** heengaan leden en die zal blijven schrijven na vandaag. In **zijn / haar** dapper rechtgetrokken spoor naar Gods oneindig land laten wij lopen **hem / haar** achterna, die hoopte wat wij hopen: **hij / zij** is niet meer dan enkele stappen voor. Anton Van Wilderode

8.

Enkele jaren voor zijn dood schreef een bekende schrijver het volgende: “Wie eenmaal God heeft ontmoet vindt de vraag naar het hiernamaals niet interessant meer. Wie geleerd heeft in het Hoge Licht te leven, is niet meer gekweld door het probleem of het Licht er ook morgen nog zal zijn. In het hoofd van een kind, dat leeft onder de goede zorgen van zijn moeder, komt het niet op, te vragen of zijn moeder ook morgen nog wel voor hem zal zorgen. Er zijn vragen die niet gesteld worden, omdat er geen behoefte aan is. Hoe meer wij leven vanuit God, hoe meer de vragen over het hiernamaals verdwijnen, omdat God er is en zal zijn”.

9. Een gedicht van Toon Hermans

Nu 't rouwrumoer rondom jou is verstomd, de stoet voorbij is, de schuifelende voeten, nu voel ik dat er 'n diepe stilte komt en in die stilte zal ik je opnieuw ontmoeten en telkens weer zal ik je tegenkomen. We zeggen veel te gauw: het is voorbij. Hij heeft alleen je lichaam weggenomen, niet wie je was en ook niet wat je zei, ik zal nog altijd grapjes met je maken, we zullen samen door het stille landschap gaan, nu je mijn handen niet meer aan kunt raken, raak je mijn hart nog duidelijker aan.

10. Een gedicht van Toon Hermans

De laatste uren voor het einde. dan wordt die grote wereld klein, is plotseling alles onbeduidend, tot aan het laatste beetje pijn. Wat wij zo indrukwekkend vonden, verliest zijn glans, verliest zijn zin, maar achter de gesloten ogen glanst een gigantisch groot begin.

11. Een gedicht van Toon Hermans

Heer, in de morgen vraag ik om uw zegen. Misschien doe ik dat wel omdat ik zo graag leef. Altijd hoop ik opnieuw dat U mijn dagen zult zegenen. Ja, ik heb het leven lief en vul het glas tot aan de rand maar ik weet zeker, Heer, dat ik dit leven zinloos zal vinden vanaf de dag dat ik niet meer hopen mag op U.

12. Een afscheidswoord

Een goed mens sterft steeds te vroeg vooral als **hij / zij** zij een goede **moeder/vader** was. Omdat het samenzijn zo goed was is het afscheid nu zo zwaar, omdat de vreugde zo intens was is de droefheid nu zo diep, omdat de liefde zo oprecht was is de leegte nu zo groot. Maar deze leegte die ons **ma / pa** achterlaat willen wij vullen met goede herinneringen, met onze dankbaarheid. Dank je **ma / pa**, voor je handen die nooit konden rusten, voor je scherpzinnigheid van je geest, voor je tintelende ogen, voor de ontroering die uitging van je stem, voor je schalkse lach. Dank je, voor je trouwe liefde, voor alle tederheid die van je uitging. Dank je, voor je geloof en je idealisme, voor je begrijpend en vergevend hart, voor je levensmoed en je optimisme. Dank je, voor de vele mooie dagen en die rijke schat aan levenservaring die je ons meegaf. Dank je **ma/ pa** voor alles.

13.

Liefhebben is zeggen: gij sterft nooit. Elke mens hunkert naar liefde en geborgenheid vanaf zijn eerste levensdag tot op de dag dat hij de wereld verlaat. Zonder liefde kan een mens niet leven...Als iemand sterft, die ons lief is geworden, dan zeggen wij met heel ons wezen: het kan niet zijn dat de liefde en de trouw van deze mens zo maar tot stof en as vergaan. De liefde aanvaardt de dood niet, daarom zeggen wij ook dat de liefde "uit God" is. Terecht kan men zeggen: Iemand liefhebben is hem zeggen: gij, gij sterft nooit! De liefde is geen bedrog, we proeven erin de onsterfelijkheid.

14.

Goede God, wij geloven dat een mens er is om te leven en niet om dood te gaan, ook al is hij gestorven. Wij geloven dat een mens er is om rechtop door het leven te gaan en niet gebukt, ook al heeft het verdriet hem getekend. Wij geloven dat een mens er is om U te vinden en niet om te verdwalen. Goede God, wij danken U voor dit geloof. Het maakt ons leven waard geleefd te worden, het sterkt ons in moeilijke dagen en geeft ons de moed om verder te gaan. AMEN.

15.

God, ik ben een simpele duif en ver van huis. Men zegt dat Gij mij opwacht in de grote duiventil, waarvan ik enkel een heimwee ken en geen herinnering. Ik ben nog altijd onderweg met trage vleugelslag. Ik speur de einder af en zoek uw aangezicht. Ik vraag niet God, hoe lang, hoe ver? Ik vraag U enkel dat ik op mijn reis de juiste richting niet verlies. Trek mij over alle bergen, trek mij naar uw huis.

En neem mij eindelijk in uw handen, God uw grote, warme handen. God, ik ben een simpele duif op weg naar U.

K Gebed na de communie**1**

Blijf bij ons Heer, als het avond wordt. Blijf bij ons, dat wij op onze levensweg niet verdwalen Blijf bij ons opdat wij elkaar nabij kunnen zijn in goede en kwade dagen, in vreugde en verdriet. Geef ons de moed met dit verlies te leven, ons opnieuw toe te vertrouwen aan wat het leven brengt en de weg te gaan naar het leven dat Gij ons in het vooruitzicht stelt; de weg die ook Jezus is gegaan door lijden en dood heen. Hij die leeft bij U in de eeuwen der eeuwen. AMEN.

2.

Goede God, bij het einde van deze dienst vertrouwen wij U deze **man / vrouw** toe, die aan medemens lief en dierbaar is. Altijd is uw liefde **hem / haar** nabij gebleven, want Gij zijt een God van trouw. Voltooi thans in uw eeuwigheid wat Gij in de tijd met **hem / haar** zijt begonnen. Neem **hem / haar** op in uw rijk waar vrede is, vreugde en liefde, dank zij Jezus uw Zoon en onze Heer. AMEN.

3.

God, wij danken U voor het woord dat ons naar U verwijst en voor het brood van eeuwig leven. En wij vragen U nogmaals: neem deze overleden mens op in uw eeuwige vreugde. Help ons te geloven dat **hij / zij** op een nieuwe wijze onder ons aanwezig blijft, door Christus onze Heer. AMEN.

4.

Heer onze God, wij danken U voor Jezus, voor zijn boodschap van troost en zijn voedsel tot eeuwig leven. Wij vragen U: blijf ons altijd nabij, ook in verdriet. Richt onze ogen op Jezus, die de weg van dood naar leven is gegaan. Geef dat wij door deze eucharistie verbonden worden met U en met mekaar. Wij vragen U dat door Christus onze Heer. AMEN.

5.

Vader van alle ontferming, uw eeuwige liefde is ons steeds nabij en in de duisternis van de dood daagt het licht van eeuwig leven. Wij bidden U voor leid **hem / haar** binnen in uw paradijs waar geen rouw meer is, geen geweent en geen smart, waar uw vrede heerst voor altijd. En blijf bij ons in leven en in sterven, in tijd en eeuwigheid. AMEN.

6.

Eeuwige God, Gij houdt van de mensen zoals een vader en moeder van hun kinderen. Aan uw liefde die geen grenzen kent vertrouwen wij deze dierbare overledene toe. Wij zijn U dankbaar voor al het goede dat Gij ons door **hem / haar** gegeven hebt en waardoor **hij / zij** voor ons een blijvend teken is geworden van uw liefde. Breng **hem / haar** nu thuis in de vreugde van uw Rijk waaraan geen einde komt. Verdiep de eenheid die ons samenbracht in deze dienst en richt onze ogen op Jezus die voor ons is de weg, de waarheid en het leven, vandaag en alle dagen tot in eeuwigheid. AMEN.